პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

საქართველოს მუშათა და გლეხთა მთავრობის კანონთა და განკარგულებათა კრებული 1924 წ.

Собрание Узаконений и Распоряжений Рабоче-Крест. Правит. Грузии 1924 г.

1924 წ. სექტემბ. 8 | № 2*) | ნაწ. პირველი

8 Сентяб. 1924 г. | № 2*) | Отд. ПЕРВЫЙ

შინაარსი:

ც. ა. კ. და ს. კ. ს. დადგენილებანი.

1. დადგენილება № 100 ც. ა. კ. „კურორტების სამთო-სასანიტარო ოლქის ფარგლებში ჯან. სახ. კომ. მიერ გამოცემულ სასანიტარო სავალდებულო დადგენილებათა დარღვევისათვის ადმინისტრატიულ წესით დასჯის დებულების სამოქმედოდ შემოღების შესახებ“.

2. დადგენილება № 101 ც. ა. კ. „წითელ-არმიელთა და მათი ოჯახების უზრუნველყოფისათვის 1923 წლ. ივნისის 23-ს გამოცემული დეკრეტის მე-5 მუხლის შეცვლის შესახებ“.

3. დადგენილება № 102 ც. ა. კ. „ადგილობრივი შემოსავლის გასაძლიერებლად სახელმწიფო გადასახადსა და გამოსაღებზე ზედნართის დაწესების შესახებ“.

4. დადგენილება № 26 ს. კ. ს. „გზირის გასამრჯელოს შესახებ სამოქალაქო საქმის გამო შესატყობინებლის ჩაბარებისათვის“.

5. დადგენილება № 27 ს. კ. ს. „შრომა-გასწორების გარდამავალი სახლის დებულების დამტკიცების შესახებ“

6. დადგენილება № 28 ს. კ. ს. „კომერციულ ანგარიშის საფუძველზე მომქმედ საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო სამრეწველო საწარმოთა (ტრესტთა) დებულების დამტკიცების შესახებ“.

*) № 1-ში მოთავსებული იქნება კანონმდებლობა 1924 წ. პირველი ნახევრისა.

СОДЕРЖАНИЕ:

Постановления ВГЦИК и СНК.

1. Постан. № 100 Ц. И. К. „О введении в действие Положения о наложении наказаний в административном порядке на лиц, нарушивших санитарные обязательные постановл., изданныя Народ. Комис. Здравоохр. в округе горно-санитарной охраны курортов“.

2. Постан. № 101 Ц. И. К. „Об изменении ст. 5 декрета от 28 июня 1923 г. об обеспечении красноармейцев и их семейств.“

3. Постан. № 102 Ц. И. К. „О взимании в местные доходы надбавок к государственным налогам и сборам“.

4. Постан. № 26 С. Н. К. „О плате рассыльным за вручение извещений по гражданским делам.“

5. Постан. № 27 С. Н. К. „О переходных исправительно-карательных домах“.

6. Постан. № 28 С. Н. К. „Об утверждении положения о государственных промышл. предприятиях Соц. Сов. Респ. Грузии, действующих на началах коммерческого расчета (трестах).“

*) В № 1 будет помещено законодательство первой половины 1924 г.

1. დადგენილება № 100

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა

კურორტების სამთო-სასანიტარო ოლქის ფარგლებში ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატის მიერ გამოცემულ სასანიტარო სავალდებულო დადგენილებათა დარღვევისათვის ადმინისტრატიული წესით დასჯის დებულების სამოქმედოდ შემოღების შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

სამოქმედოდ შემოღებულ იქნეს გამოქვეყნების დღიდან ამასთანავე დართული დებულება კურორტების სამთო-სასანიტარო ოლქის ფარგლებში ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატის მიერ გამოცემულ სასანიტარო სავალდებულო დადგენილებათა დარღვევისათვის ადმინისტრატიული წესით დასჯის შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **მ. ცხაკაია**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **პ. საბაშვილი.**

დ ე ბ უ ლ ე ბ ა

კურორტების სამთო-სასანიტარო ოლქის ფარგლებში ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატის მიერ გამოცემულ სასანიტარო სავალდებულო დადგენილობათა დარღვევისათვის ადმინისტრატიული წესით დასჯის შესახებ

1. იმ სავალდებულო დადგენილებათა დარღვევისათვის, რასაც ჯანმრთელობის სახალხო კამისარიატი გამოსცემს თანახმად სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოს 1923 წ. თებერვლის 3-ის დეკრეტის (საერთო სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის სამკურნალო ადგილების (კურორტების) შესახებ) მე-9-მუხლისა, კურორტებზე სანიტარული მდგომარეობის დაცვის შესახებ, დამნა-

1. ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 100

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов

О введении в действие Положения о наложении наказаний в административном порядке на лиц, нарушивших санитарные обязательные постановления, изданные Народным Комиссариатом Здравоохранения в Округе горно-санитарной охраны курортов.

Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет постановляет: Ввести в действие со дня его обнародования приложенное при сем положение о наложении наказаний в административном порядке на лиц, нарушивших санитарные обязательные постановления, изданные Народным Комиссариатом Здравоохранения в округе горно-санитарной охраны курортов.

Председатель Всегрузинск. Центрального Исполнительного Комитета Советов **М. Цхакая.**

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов **П. Сабашвили.**

П О Л О Ж Е Н И Е.

О наложении наказаний в административном порядке на лиц, нарушивших санитарные обязательные постановления, изданные Народным Комиссариатом Здравоохранения в округе горно-санитарной охраны курортов.

За нарушение обязательных постановлений об охране санитарного состояния на курортах, изданных Народным Комиссариатом Здравоохранения на основании ст. 9 декрета Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета и Совета Народных Комиссаров ССРГ от 3 февраля 1923 г. (О лечебных местностях (курортах) общегосударственного значения) на виновных может быть наложено в административном порядке следующее наказание:

შავეთ შეიძლება დაედოს ადმინისტრატიული წესით შემდეგი სასჯელი:

ა) ფულადი ჯარიმა არა უმეტეს 100 მან. ჩერვონეცით;

ბ) იძულებითი მუშაობა თავისუფლების აღუკვეთელად ორ თვემდე;

გ) გამოსახლება კურორტიდან.

2. სავალდებულო დადგენილების დარღვევის გამო შედგენილი უნდა იქნეს ოქმი, რასაც ხელს მოაწერენ კურორტის სასანიტარო ექიმი ან სხვა, ოქმის შესადგენად უფლება-მოსილი, თანამდებობის პირი, სასანიტარო კომისიის წევრები, სავალდებულო დადგენილების დამრღვევი პირი და მოწმეები. უკეთუ დადგენილების პირი უარს იტყვის ხელის მოწერაზე, ეს გარემოება ოქმში უნდა აღინიშნოს და თანაც ნაჩვენები იქნეს უარის მოტივი.

3. ოქმი დაუყონებლივ უნდა წარედგინოს სათანადო საკურორტო სამმართველოს, გამოტანილ უნდა იქნეს დადგენილება სავალდებულო დადგენილების დამრღვევის ადმინისტრატიული წესით დასჯის შესახებ. დადგენილება ძალაში შედის კურორტის დირექტორის მიერ დამტკიცების შემდეგ.

შენიშვნა. უკეთუ ოქმიდან სჩანს, რომ სავალდიბულო დადგენილების დამრღვევს ჰბრალდება ისეთი ქმედობა, რაც სასამართლოს წესით უნდა იქნეს დევნილი, საქმე გადაეცემა სათანადო პროკურორს ან მის ამხანაგს შემდგომი წარმართვისათვის.

4. ადმინისტრატიული წესით სასჯელის დადების დროს დაცულ უნდა იქნეს შემდეგი:

ა) დადგენილებაში ნათლად უნდა იქნეს აღნიშნული: დადგენილების დამრღვევის ვინაობა, მის მიერ ჩადენილი დარღვევა და აგრეთვე რა სასჯელიც მიესაჯა;

ბ) დარღვევა, რომელიც დამრღვევს ბრალდება სისწორით უნდა შეესაბამებოდეს იმ ქმედობას, რაც უწყებულ სავალდებულო დადგენილებაშია აღნიშნული;

გ) ადმინისტრატიული წესით სასჯელი შეიძლება დაედოს დამნაშავეს ორი თვის განმავლობაში დღიდან დარღვევის გამოაშკარავებისა;

დ) უკეთუ ადმინისტრატიული წესით სასჯელის დადებამდე სავალდებულო დადგენილების დარღვევის საქმეს სასამართლო მიიღებს განსახილველად, დამრღევი არ შეიძლება იმავე ქმედომისა-

а) денежный штраф не более 100 руб. червон.

б) принудительные работы без лишения свободы до 2 х месяцев,

в) выселение с курорта.

2. В случае нарушения обязательного постановления должен быть составлен протокол, который подписывается санитарным врачем курорта или другим должностным лицом, уполномоченным на составление протокола, членами санитарной комиссии, и равно и лицом, нарушившим обязательное постановление, и свидетелями. Если лицо виновное в нарушении откажется от подписи, то это обстоятельство должно быть отмечено в протоколе с указанием мотивов отказа.

3. Протокол же немедленно представляется соответствующему курортному управлению, где выносится постановление о наказании в административном порядке виновных в нарушении обязательного постановления. Постановление вступает в силу по утверждении его директором курорта.

Примечание. В случае если из протокола будет ясно, что лицо виновное в нарушении обвиняется в деянии, преследуемом в судебном порядке, дело передается соответствующему прокурору или товарищу прокурора для дальнейшего направления.

4. При наложении наказания в административном порядке должны быть соблюдены следующие правила:

а) в постановлении должны быть ясно указаны: личность виновного в нарушении, совершенное им нарушение, а равно размер наказания;

б) нарушение, которое вменяется в вину нарушителю, должно точно соответствовать тому деянию, которое отмечено в указанном обязательном постановлении;

в) наложение на виновного наказания в административном порядке возможно лишь в продолжении двух месяцев со дня обнаружения нарушения;

г) если до наложения наказания в административном порядке дело о нарушении указанного обязательного постановления примет суд для рассмо-

თვის ადმინისტრატიული წესითაც დაისაჯოს.

5. დადგენილება, რომლითაც სასჯელია დადებული, წერილობითი უნდა იყოს და გამოეცხადოს იმ პირს, ვისაც ეს სასჯელი დაედო.

6. ადმინისტრატიული წესით დასჯილს, უკეთუ იგი უკმაყოფილი იქნება, შეუძლიან სთხოვოს სათანადო საკურორტო სამმართველოს გადასინჯოს მის წინააღმდეგ გამოტანილი დადგენილება ან ეს დადგენილება განასაჩივროს ჯანმრთელობის სახალხო კომისარიატში შვიდი დღის განმავლობაში დღიდან დადგენილების გამოტანისა; საჩივრის შეტანა ვერ შეაჩერებს დადგენილებ. სისრულეში მოყვანას.

7. სავალდებულო დადგენილების დაძრღვევისათვის გადაწყვეტილი სასჯელი სასრულეში მოჰყავს ადგილობრივი მილიციის უფროსს, რომელსაც უნდა გაეგზავნოს დადგენილება სასჯელის დადების შეს ხებ.

უკეთუ სავალდებულო დადგენილებას დაარღვევს სამხედრო სამსახურში მყოფი პირი, მისთვის გადაწყვეტილი სასჯელი სისრულეში მიყვანილ უნდა იქნეს სათანადო სამხედრო უფროსის მეშვეობით, რომელსაც უნდა გაეგზავნოს დადგენილება სასჯელის დადების შესახებ.

8. სასანიტარო სავალდებულო დადგენილების დარღვევისათვის ჯარიმად დადებული ფული შედის საკურორტო სამმართველოს სალაროში და აუცილებლად მოხმარდება სათანადო კურორტის სასანიტარო-საგიგიენო საჭიროებას; ამავე მიზნისათვის გამოყენებული უნდა იქნენ აგრეთვე ის პირნი, ვისაც სავალდებულო დადგენილების დარღვევისათვის იძულებითი მუშაობა აქვთ მისჯილი.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **მ. ცხაკაია.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **პ. საბაშვილი**

1924 წ. ივლისის 2.
ტფილისი სასახლე

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ მე—150 №-ში 1924 წ. ივლისის .

трения, то виновный в нарушении за то же деяние не может быть наказан одновременно и в административном порядке.

5. Постановление о наложении наказания должно быть изложено в письменной форме и об‘явлено лицу, на которое оно наложено.

6. Лицо, недовольное наложенным на него в административном порядке наказанием, может просить соответствующее курортное управление о пересмотре вынесенного о нем постановления или же обжаловать таковое в Народный Комиссариат Здравоохранения в семидневный срок со дня вынесения постановления. Подача жалобы не останавливает приведения в исполнение постановления.

7. Наказание, наложенное за нарушение обязательного постановления, приводится в исполнение местным начальником милиции, которому должно быть переслано постановление о наложении наказания.

Если обязательное постановление будет нарушено лицом, находящимся на военной службе, наложенное на него наказание должно быть приведено в исполнение через посредство военного начальства, которому должно быть переслано постановление о наложении наказания.

8. Денежный штраф, наложенный за нарушение санитарного обязательного постановления, поступает в кассу курортного управления и может быть израсходовано лишь на соблюдение санитарно гигиенических условий на курортах, для тех же целей должны быть использованы лица, на которых в административном порядке наложено взыскание в виде принудительных работ.

Председатель Всегрузинск. Центрального Исполнительного Комитета Советов **М. Цхакая.**

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов **П. Сабашвили.**

1924 г. Июля 2.
Тифлис—Дворец

Распубликовано в газ. „Коммунист“ — № 150 от 4 июля 1924 г.

2. დადგენილება № 101

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა.

წითელარმიელთა და მათი ოჯახების უზრუნველყოფისათვის 1923 წლის ივნისის 23-ს გამოცემული დეკრეტის მე-5 მუხლის შეცვლის შესახებ.

რადგანაც ამიერკავკასიის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა და ამიერკავკასიის სოც. ფედ. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ 1924 წლ აპრილის 24-ს გამოცემული დეკრეტით ერთიანი სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის შესახებ შეცვლილია ის წესი, რომლითაც განისაზღვრება წითელარმიელთათვის სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის გასტუმრების გასაადვილებლად მისაცემი შეღავათი, სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს:

წითელარმიელთა და მათი ოჯახების უზრუნველყოფის შესახებ 1923 წლის ივნისის 23-ს გამოცემული დეკრეტის მე-5 მუხლი მიღებულ იქნეს შემდეგი რედაქციით:

წითელარმიელთ, სასოფლო - სამეურნეო გადასახადის გასტუმრების გასაადვილებლად, მიეცემა შემდეგი შეღავათი:

ა) გადასახადის გამოსაანგარიშებლად მეურნეობაში მყოფ მჭამელთა აღნუსხვის დროს მჭამელთა რიცხვში უნდა ჩაითვალოს ყველა ის პირი, ვინც იმყოფება წითელ არმიისა, საზღვაო და საჰაერო ფლოტის სამსახურში და ამიერკავკასიის საგანგებო კომისიის ჯარში; ხოლო კურსანტები და სარაზმო საკომანდო შედგენილობის პირნი არმიისა (ბატალიონის კომანდირამდე—მისიანად) ფლოტისა (საზღვაო და საჰაერო) და ამიერკავკასიის საგანგებო კომისიის ჯარისა—ჩაითვლება თვითეული ორ მჭამელად.

ბ) პ. „ა"-ში ჩამოთვლილ პირთა ოჯახები, რომელთაც არა ჰყავთ თავიანთ შორის შრომის უნარიანი მამაკაცი, განთავისუფლდებიან მხოლოდ შენაწერი გადასახადისაგან, უკეთუ თვითეულ მჭამელზე მიწა და საქონელი სახნავზე გადატანით ნახევარ დესეტინაზე ნაკლები

2. ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 101

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов

Об изменении ст. 5 декрета от 28 июня 1923 г. об обеспечении красноармейцев и их семейств.

В виду изменения декретом Закавкасского Центрального Исполнительного Комитета Советов и Совета Народных Комиссаров ЗСФСР, от 24 апреля 1924 г., о едином сельско-хозяйственном налоге—порядка установления льгот для семей красноармейцев в уплате сельско-хозяйственного налога, Всегрузинский Центральный Исполн. Комитет Совет. постановляет: ст. 5 декрета от 28 июня 1923 года—об обеспечении красноармейцев и их семейств—изложить следующим образом:

В целях облегчения уплаты сельско-хозяйственного налога—красноармейцам и их семьям предоставляются следующие льготы:

а) при учете едоков в хозяйстве для исчисления налога, зачисляются в число едоков все состоящие на службе в Красной Армии, Морском и Воздушном флотах и войсках ЗЧК; курсанты же и лица строевого командного состава армии (до командира батальона—включительно), флота (Морского и Воздушного) и войск ЗЧК—зачисляются за два едока каждый;

б) семьи перечисленных в п. а лиц, неимеющие в своем составе трудосп. мужчин, освобождаются от уплаты всего причитающегося с них налога, если на едока приходится земли и скота в переводе на пашню менее полдесятины и если в хозяйстве менее 5 едоков;

в) семьи перечисленных в п. а лиц, имеющие земли и скота в переводе на пашню менее полдесятины на едока, при наличии трудоспособных мужчин, освобождаются от половины причитающегося налога, если в хозяйстве менее 5 едоков;

მოდის და უკეთუ მეურნეობაში 5 მჭამელზე ნაკლებია.

გ) პ. „ა“-ში ჩამოთვლილ პირთა ოჯახები, რომელთაც მიწა და საქონელი სახნავზე გადატანით თვითეულ მჭამელზე ნახევარ დესეტინაზე ნაკლები აღმოაჩნდებათ, ხოლო შრომის უნარიანი მამაკაცები-კი ეყოლებათ, განთავისუფლდებიან ნახევარი შენატ‍ერი გადასახადისაგან, უკეთუ მეურნეობაში 5 მჭამელზე ნაკლები იქნება.

დ) სამოქალაქო ომის ინვალიდთა და იმ წითელარმიელთა ოჯახებს, რომელნიც ტყვეთ იმყოფებიან, აგრეთვე იმ პირთა ოჯახებს, რომელნიც წარვლენილ არიან პარტიულ სკოლებში, კომუნისტურ უნივერსიტეტში და მუშათა ფაკულტეტებზე, გადასახადის გასტუმრებისათვის აქვთ იგივე შეღავათი, რაც ნამდვილ სამსახურში მყოფ წითელარმიელთა ოჯახებს.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **მ. ცხაკაია.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **პ. საბაშვილი.**

1924 წ. ივლისის 7 ტფილისი-სასახლე.
გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნტის მე—158 №-ში 1924 წ. ივლისის 13.

г) семьи инвалидов гражданск. войны и красноармейцев, находящихся в плену, а также семьи лиц,—командируемых в партшколы, коммунистические университеты и рабфаки, пользуются теми же льготами по налогу, которыми пользуются семьи красноармейцев, состоящих на действительной службе.

Председатель Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов **М. Цхакая.**

Секретарь Всегрузинск. Центрального Исполнителяного Комитета Советов **П. Сабашвили.**

1924 г. Июля 7.

Тифлис—Двореп.

Распубликовано в газ. „Коммунист“ № 158 от 13 июля 1924 г.

3. დადგენილება № 102

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტისა

ადგილობრივი შემოსავლის გასაძლიერებლად სახელმწიფო გადასახადსა და გამოსაღებზე ზედნართის დაწესების შესახებ.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი ადგენს: ნება მიეცეს საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სამაზრო (ქალაქების) აღმასრულებელ კომიტეტებს აილონ სახელმწიფო გადასახადსა და გამოსაღებზე შემდეგი ზედნართი:

1. ფუფუნების საგნების წარმოება-ვაჭრობისათვის დაწესებულ სახელმწიფო

3. ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 102

Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов

О взимании в местные доходы надбавок к государственным налогам и сборам.

Всегрузинский Центральный Исполнительный Комитет Советов постановляет разрешить уездным (городским) исполнительным комитетам ССР Грузии взимать следующие надбавки к государственным налогам и сборам:

1. К государственному промысловому налогу как основному, так и дополнительному на производство предметов роскоши и торговли ими:

а) на торгов.	1 и 2 разр.	60%
б) „	3 и 4 „	80%
в) „	5 разряда	100%

სარეწავ გადასახადზე როგორც ძირითადისა, ისე დამატებითზე:

ა) 1 და 2 ხარისხის სავაჭროზე 60%
ბ) 3 და 4 „ „ . . 80%
გ) 5 „ „ . . 100%

2. სათანაბრო გამოსაღებზე . . 60%

3. სასმელებისა და თუთუნის ნაკეთობის გაყიდვისათვის გაცემულ პატენტებზე:

ა) 3 და 4 ხარისხის სავაჭროზე 75%
ბ) 5 „ „ . . 100%

შენიშვნა. ადგილობრივ აღმასრულებელ კომიტეტებს შეუძლიანთ აღძრან შუამდგომლობა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის წინაშე, რათა მათ უფლება მიეცეთ აილონ ზედნართი 100%-დე ყველა იმ გადასახადზე, რაც კი აღნიშნულია ამა დადგენილების 1,2 და 3 მუხლში, და აგრეთვე დააწესონ ეს ზედნართი 1 და 2 ხარისხის სავაჭროებისათვის (მუხლი 3).

4. სახელმწიფო სამონადირო გამოსაღებზე—ამ გამოსაღების 50%.

5. სასამართლო ბაჟზე—50%.

6. იმ სასყიდელზე, რომელსაც სანოტარო ორგანოები ახდევინებენ დამტკიცებული ნიხრისამებრ ამა თუ იმ მოქმედებისათვის, რაც გათვალისწინებულია ამ ნიხრში, აგრეთვე სახალხო სასამართლოში და სათანადო დაწესებულებაში ასლისა, ხელმონაწერისა და სხ. ამისთანა რამის შემოწმებისათვის—ამა სასყიდლის 50%.

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარე **მ. ცხაკაია.**

სრულიად საქართველოს საბჭოთა ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის მდივანი **პ. საბაშვილი.**

1924 წ. ივლისის 21.

ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის" მე—165 №-ში 1924 წ. ივლისის 23.

2. К уравнительному сбору — 60%

3. К цене патентов, выдаваемых на право продажи питей и табачных изделий в размере:

а) на торгов. 3 и 4 разр. 75%
б) „ 5 разряда 100%

Примечание. Местные исполкомы могут возбуждать ходатайства перед Центральным Исполнительным Комитетом о разрешении им взыскивать надбавку ко всем налогам, указанным в 1, 2 и 3 статьях сего постановления в размере до 100% и об установлении надбавок на торговлю 1 и 2 разрядов (3 ст.).

4. К государственному охотничьему сбору в размере 50% оклада этого сбора.

5. К судебной пошлине в размере 50%.

6. К плате, взимаемой нотариальными органами на основании утвержденной таксы за совершение всех действий, оплата коих предусматривается этой таксой, а равно за засвидетельствование в Народных Судах и подлежащих учреждениях копий, подписей и т. п. в размере 50% этой платы.

Председатель Всегрузинск. Центрального Исполнительного Комитета Советов **М. Цхакая.**

Секретарь Всегрузинского Центрального Исполнительного Комитета Советов **П. Сабашвили.**

1924 г. Июля 21.

Тифлис—Дворец.

Распубликовано в газ. „Коммунист" № 165 от 23 июля 1924 г.

4. ᲓᲐᲓᲒᲔᲜᲘᲚᲔᲑᲐ № 26

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალ. კომის. საბჭოსი

გზირის გასამრჯელოს შესახებ, სამოქალაქო საქმის გამო შესატყობინებლის ჩაბარებისათვის.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. სამოქალაქო საქმის გამო შესატყობინებლის ჩაბარებისათვის გზირის ხელით (სამოქ. სამ. საპროც. კოდ. 67 მუხლი) მოდავეს თვითეულ შესატყობინებელზე გამოერთმევა 15 კაპეიკი.

2. შესატყობინებლის მიტანისათვის გასამრჯელო გამოერთმევა იმ პირს, ვისთანაც იგი მიტანილია.

შენიშვნა 1. როდესაც შესატყობინებელი მოწმისა და ექსპერტისათვის არის ჩასაბარებელი, გასამრჯელოს გადაიხდის ის მოდავეთაგანი, რომლის თხოვნითაც მოწმე ან ექსპერტი არის დაბარებული.

შენიშვნა 2. როდესაც მოწმე და ექსპერტი სასამართლოს თაოსნობით იქნება დაბარებული, შესატყობინებლის ჩაბარების გასამრჯელო გადაჰხდება ორსავე მხარეს თანასწორად.

3. შესატყობინებლის ჩაბარებისათვის გადასახდელი გასამრჯელოს რაოდენობას სასამართლო აღნიშნავს თვით ჩასაბარებელ შესატყობინებელზე.

4. შესატყობინებლის ჩაბარებისათვის გასამრჯელო არ გამოერთმევა იმ დაწესებულებასა და პირს, რომელიც სამოქალაქო სამართლის საპროცესო კოდექსის 44 მუხლშია აღნიშნული.

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომ. საბჭ. თავმჯ. მოადგ. **ლ. ღოღობერიძე.**

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომ. საბჭოს მდივანი **თ. კეჭაღმაძე.**

1924 წ. ივლისის 9.

ტფილისი—სასახლე.

გამოქვეყნებულია გაზ. „კომუნისტის“ მე – 158 №-ში 1924 წ. ივლისის 13.

4. ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 26

Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Республики Грузии

О плате рассыльным за вручение извещений по гражданским делам.

Совет Народных Комиссаров С.С.Р. Грузии постановляет:

1. За вручение извещений по гражданским делам через рассыльных с тяжущихся (ст. 67 Гражданского Процессуального Кодекса) взыскивается по 15 копеек с каждого извещения.

2. Плата за доставление извещений взыскивается с лица, которому извещение доставлено.

Примечание 1. За доставление извещений свидетелям и экспертам означенная плата взыскивается с того из тяжущихся, по ходатайству которого они вызываются.

Примечание 2. При вызове свидетелей и экспертов по усмотрению суда, плата за доставление им извещений взыскивается с обеих сторон поровну.

3. Размер подлежащей взысканию за вручение извещений платы обозначаются судом на самом извещении, вручаемом стороне.

4. Плата за вручение извещений не взыскивается с учреждений и лиц, означенных в ст. 44 Гражданского Процессуального Кодекса.

Зам Председателя Совета Народных Комис. Соц. Сов. Республики Грузии **Л. Гогоберидзе.**

Секретарь Сов. Нар. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии **Ф. Кечакмадзе.**

1924 г. Июля 9.

Тифлис—Дворец.

Распубликовано в газ. „Коммунист“ № 158 от 13 июля 1924 г.

08-04-01

5. დადგენილება № 27

საქართველოს სოციალისტური საბჭ. რესპ. სახალხო კომის. საბჭოსი

შრომა-გასწორების გარდამავალი სახლის დებულების დამტკიცების შესახებ.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. დამტკიცებულ იქნეს ამასთანავე დართული დებულება შრომა-გასწორების გარდავალი სახლისა.

2. ამა დებულებისამებრ შრომა-გასწორების გარდამავალი სახლი დაარსდეს ქ. ტფილისში

3. შრომა-გასწორების გარდამავალი სახლისათვის დამტკიცებულ იქნეს შემდეგი შტატი, სახელმწიფო ხარჯით შესანახი:

1) დირექტორი — 1, 2) თანაშემწე, იგივე სამუშაოს გამგე—1, 3) კულტურულ-განმანათლებელი მუშაობის გამგე — 1, 4) ზედამხედველი: უფროსი — 3, უმცროსი — 3.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომისართა საბჭოს თავმჯდომარ. მოადგ. **ლ. ღოღობერიძე.**

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომისართა საბჭოს მდივანი **თ. კეჭაღმაძე.**

1924 წ. ივლისის 17.

ტფილისი—სასახლე.

5. ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 27

Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Республики Грузии

Об утверждении положения о переходных исправительно-трудовых домах.

Совет Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии постановляет:

1. Утвердить прилагаемое при сем положение о переходных исправительно-трудовых домах.

2. Согласно означенному положению переходный исправительно-трудовой дом учредить в г. Тифлисе.

3. Утвердить нижеследующий штат переходного исправительно-трудового дома, с отнесением его содержания на счет казны:

1) Директор—1, 2) Помощник, он же заведывающий работами—1, 3) Заведывающий культурно-просветительной работой—1, 4) Надзиратели: старшие—3, младшие—3.

Зам. Председателя Совета Народн. Комис. Соц. Сов. Респ. Грузии **Л. Гогоберидзе.**

Секретарь Сов. Нар. Ком. Соц. Сов. Респ. Грузии **Ф. Кечакмадзе**

1924 г. Июля 17.

Тифлис—Дворец.

დებულება

შრომა-გასწორების გარდამავალ სახლისა.

1. შრომა-გასწორების გარდამავალი სახლის მიზანს შეადგენს გამოცდა ისეთი პატიმრებისა, რომელთაც თავისუფლების ალკვეთის სახით გადაწყვეტილი სასჯელის ნაწილი უკვე მოიხადეს გამასწორებელ სახლში, რათა ნახევრად თავისუფალი რეჟიმის ვითარებაში, ხოლო ბეჯითი მეთვალყურეობის ქვეშ, გამორკვეულ იქნეს, თუ რამდენად შეეგუებიან ისინი თავისუფალ და შრომაზე დამყარებულ ცხოვრებას.

ПОЛОЖЕНИЕ

О переходных исправительно-трудовых домах.

1. Переходные исправительно-трудовые дома имеют целью испытание заключенных, отбывших часть наказания лишением свободы в исправительном доме с тем, чтобы в обстановке полусвободного режима, под бдительным надзором, установить, насколько они приспособлены к свободной трудовой жизни.

2. В исправительно-трудовой дом принимается заключенный, который

2. შრომა - გასწორების გარდამავალ სახლში მიიღება პატიმარი, რომელსაც გადაწყვეტილი აქვს თავისუფლების ალკვეთა სამ წელზე მეტი ვადით და გამასწორებელ სახლის კოლეგიის მიერ გადარიცხულია სამაგალითო პატიმართა რიგში; აგრეთვე ის, ვისაც გადაწყვეტილი აქვს თავისუფლების ალკვეთა სამ წელზე ნაკლები ვადით, ხოლო რომელსაც ერთ მეოთხედზე არა ნაკლები სასჯელი უკვე მოიხადა გასწორების გზაზე დამდგარ პატიმართა რიგში და თავის სამაგალითო ყოფაქცევით გამოიჩინა შრომისმოყვარეობა და წარმატება სასკოლო მეცადინეობაში.

აგრეთვე, როგორც გამონაკლისი, შეიძლება შრომა-გასწორების სახლში გადაყვანილ იქნეს ისეთი პატიმარი, რომელსაც თავისუფლება ალკეთილი აქვს ერთ წლამდე, უკეთუ იგი პროფესიონალურ დამნაშავეთა და გაუსწორებელ რეციდივისტთა კატეგორიას არ ეკუთვნის და გასწორების გზაზე დამდგართა რიგშია გადაყვანილი, იმისდა მიუხედავად, რამდენი დრო დაჰყო ამ რიგში.

3 შრომა-გასწორების გარდამავალ სახლში პატიმარი გადაიყვანება ცენტრალური განმანაწილებელი კომისიის დადგენილებით სათანადო საპატიმროს კოლეგიის(ან უფროსის) წარდგენისამებრ.

4. შრომა-გასწორების გარდამავალი სახლის რეჟიმი იმით განსხვავდება გამასწორებელ სახლში არსებულ რეჟიმისაგან, რომ, შრომისა და კულტურულ მუშაობის დისციპლინასთან ერთად, პატიმართ შედარებით მეტი თავისუფლება ეძლევათ შრომა-გასწორების სახლის გარეშე ურთიერთობის სფეროში.

5. ინდუვიდუალიზაცია ღონისძიებათა ზეგავლენისა პატიმრებზე შრომა გასწორების გარდამავალ სახლში მიღწეულ უნდა იქნეს უმაღლეს დონემდე.

6. შრომა-გასწორების გარდამავალი სახლის პატიმართ ნება ეძლევათ მთელი დღის განმავლობაში თავისუფალი ურთიერთობა იქონიონ შრომა-გასწორების სახლში; მიწერ-მოწერა, აგრეთვე პირად ანგარიშზე ჩარიცხული ფულის სურვილისამებრ მოხმარება თავისუფალია; გარეშეთა პირისპირ ნახვა და გადასაცემი რამის მიღება შეიძლება ყოველდღე.

7. შრომა - გასწორების გარდამავალი სახლის პატიმარს, გარდა საერთოდ დაწესებული შეებულებისა (საპ. ადგ. საერთო დებ. 57 მუხ.), საპატიმრო ად-

осужден свыше 3-х лет и перечислен коллегиею исправдома в образцовый разряд, а также осужденный хотя и менее, чем на три года, но отбывший в разряде исправляющихся не менее одной четверти наказания и примерным своим поведением проявивший трудолюбие и успехи в школьных занятиях.

Как исключение, осужденный и до одного года, не принадлежащий к категории профессиональных преступников и неисправных рецидивистов, может быть переведен в переходный исправительно-трудовой дом, после перечисления его, однако, в разряд исправляющихся, независимо от того сколько времени находился в этом разряде.

3. В исправительно-трудовые дома заключенные переводятся по постановленьям Центральной Распределительной Комиссии по представлению коллегии (или начальника) соответствующего места заключения.

4. Режим в переходных исправительно-трудовых домах отличается от режима в исправдомах тем, что в них (в переходных исправительно-трудовых домах), при общей трудовой и культурной дисциплине, устанавливается относительно большая свобода общения с внешним миром.

5. Индивидуализация мер воздействия на заключенных в переходных исправительных домах должна быть доведена до высшей степени.

6 Все заключенные переходного исправительно трудового дома пользуются в течение дня свободой общения в пределах мест заключения; переписка, а также распоряжение числящимися на их счету деньгами разрешается им без ограничений; свидания (непосредственные) и передачи допускаются ежедневно.

7. С разрешения начальника отдела мест заключения, заключенным в исправительно-трудовых домах, помимо общего установленного отпуска (57 ст. общего положения о местах заключения), даются кратковременные отлучки с вечера кануна праздничного дня до утра следующего за праздничным днем рабочего дня.

გილების განყოფილების უფროსის დასტურით ნება ეძლევა მცირე ხნით წავიდეს შრომა-გასწორების სახლიდან უქმედღეობით უქმის წინა საღამოდან უქმის შემდეგი სამუშაო დილამდე.

8. შრომა-გასწორების გარდამავალი სახლის პატიმარი ყოველ დღიურად იგზავნება (უდარაჯოდ) სამუშაოზე დაწესებულებაში და საწარმოში და მუშაობის შემდეგ ბრუნდება უკან; უდარაჯოდვე იგზავნება ქალაქში სხვა და სხვა მინდობილობით.

9. შრომა-გასწორების გარდამავალი სახლის ადმინისტრაცია ვალდებულია იცოდეს, როგორ იქცევა დაწესებულებასა და საწარმოში სამუშაოზე გაგზავნილი პატიმარი, რისთვისაც კავშირი უნდა დაიჭიროს იმ დაწესებულებისა და საწარმოს ადმინისტრაციასთან, ადგილობრივ კომიტეტთან და კომუნისტურ უჯრედთან.

10. იმ პატიმართათვის, რომელნიც შრომა-გასწორების გარდამავალი სახლის გარეშე არ მუშაობენ, სამუშაო და სახელოსნოები შრომა-გასწორების გარდამავალ სახლში უნდა მოეწყოს.

პატიმრებისათვის შრომის ხელფასის მიცემისა და მათ შესანახად გაწეული ხარჯების ასანაზღაურებლად პროცენტული ანარიცხის წესი ისეთივეა, როგორც საერთო საპატიმრო ადგილებში და გათვალისწინებულია პატიმართა მუშაობის დებულებაში.

11. შრომა-გასწორების გარდამავალ სახლში, როგორც სადისციპლინო ღონისძიება, იხმარება: არსებული წესის მცირე დარღვევისათვის საყვედური; უფრო სერიოზული დარღვევისათვის — გადაყვანა გამასწორებელ სახლში.

> **შენიშვნა.** უკეთუ პატიმარი სამჯერ მიიღებს საყვედურს, ცენტრალურმა განმანაწილებელმა კომისიამ უეჭველად უნდა იქონიოს მსჯელობა იმის შესახებ, შესაძლებელია თუ არა ამ პატიმრის შრომა-გასწორების გარდამავალ სახლში დატოვება.

12. იმ დადგენილებაში, რომლითაც პატიმარი გარდამავალ შრომა-გასწორების სახლიდან გამასწორებელ სახლშია გადაყვანილი, აღნიშნულ უნდა იქნეს რა რიგში ჩაირიცხება პატიმარი.

13. ხელმეორედ გადაყვანა პატიმრისა შრომა-გასწორების გარდამავალ სახლში

8. Заключенные в исправительно-трудовых домах ежедневно посылают-ся без стражи в учреждения и пред-приятия для работы и после работы возвращаются обратно: также без стражи могут быть посылаемы в город по разным поручениям.

9. Администрация переходного исправительно-трудового дома должна быть вполне осведомлена о поведении посланного на работу, для чего должна иметь общение (связь) с администрацией тех учреждений и предприятий, с местными комитетами и ком'-ячейками.

10. Для тех заключенных, которые не работают вне переходного исправительно-трудового дома, должны быть устроены в самом доме мастерские и другие работы.

Порядок выдачи заработной платы и процентного удержания на возмещение расходов на их содержание такой же, какой предусмотрен для общих мест заключения положением о работе заключенных.

11. В переходных исправительно-трудовых домах, в качестве дисциплинарных взысканий, применяются: за маловажные нарушения установленного порядка — выговор, а за более серьезные нарушения — перевод в исправительный дом.

> **Примечание.** О каждом заключенном, получившем три раза выговор, Центральная Распорядительная Комиссия обязательно должна иметь суждение о возможности дальнейшего его оставления в переходном исправительно-трудовом доме.

12. В постановлении о переводе заключенного из переходного исправительно-трудового дома в исправительный дом должно быть обозначено, в какой разряд зачисляется переведенный.

13. Вторичный перевод в переходный исправительно-трудовой дом может иметь место не ранее, чем через три месяца со дня перевода в Исправдом.

14. Для разрешения не предусмотренных этим положением вопросов

შეიძლება არა უადრეს სამი თვისა დღიდან გამასწორებელ სახლში დაბრუნებისა.

14. ყველა იმ საკითხის გადასაჭრელად, რაც ამ დებულებაში გათვალისწინებული არ არის, სახელმძღვანელოდ მიღებულ უნდა იქნეს საპატიმრო ადგილების საერთო დებულება.

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომ. საბჭ. თავმჯ. მოადგ. **ლ. ღოღობერიძე.**

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომ. საბჭოს მდივანი **თ. კეჭაყმაძე.**

1924 წ. ივლისის 17.

ტფილისი—სასახლე.

надлежит руководствоваться общим положением о местах заключения.

Зам. Пред. Сов. Народ. Комис. Соц. Сов. Респ. Грузии **Л. Гогоберидзе.**

Секретарь Совета Народных Комис. Соц. Сов. Респ. Грузии **Ф. Кечакмадзе.**

1924 г. Июля 17.

Тифлис—Дворец.

6. დადგენილება № 28

საქართველოს სოციალისტურ საბჭოთა რესპუბლიკის სახალხო კომისართა საბჭოსი

კომერციული ანგარიშის საფუძველზე მომქმედ საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახელმწიფო სამრეწველო საწარმოთა (ტრესტთა) დებულების დამტკიცების შესახებ.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

დამტკიცებულ იქნეს ამასთანავე დართული დებულება საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახელმწიფო სამრეწველო საწარმოთა (ტრესტთა) შესახებ, რომელნიც მოქმედებენ კომერციული ანგარიშის საფუძველზე.

საქ. სოც. საბჭ რესპ. სახალ. კომ. საბჭ. თავმჯ. მოადგ. **ლ. ღოღობერიძე.**

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახალხო კომისართა საბჭოს მდივანი **თ. კეჭაყმაძე.**

1924 წ. ივლისის 22.

ტფილისი—სასახლე.

6. ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 28

Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии

Об утверждении Положения о государственных промышленных предприятиях Соц. Сов. Респ. Грузии, действующих на началах коммерческого расчета (трестах).

Совет Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии постановляет:

Утвердить прилагаемое к настоящему постановлению Положение о государственных промышленных предприятиях Соц. Сов. Респ. Грузии, действующих на началах коммерческого расчета (трестах).

Зам. Председателя Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии **Л. Гогоберидзе.**

Секретарь Совета Народных Комиссаров Соц. Сов. Респ. Грузии **Ф. Кечакмадзе.**

1924 г. Июля 22.

Тифлис—Дворец.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

დებულება.

საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სახელმწიფო სამრეწველო საწარმოთა (ტრესტთა) შესახებ, რომელნიც მოქმედებენ კომერციული ანგარიშის საფუძველზე.

I. ზოგადი დებულებანი.

მუხ. 1. სახელმწიფო ტრესტად ჩაითვლება საქართველოს სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს ქვემდებარე სახელმწიფო სამრეწველო საწარმო, რომელსაც სახელმწიფო მიანიჭებს დამოუკიდებლობას ოპერაციების წარმოების საქმეში, თანახმად მისთვის დამტკიცებული წესდებისა, და რომელიც მოქმედებს კომერციული ანგარიშის საფუძველზე მოგების მიზნით.

ალნიშნულ ტრესტებს მოაწყობს საქართველოს სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭო, რომლის გამგებლობაშიაც ისინი არიან და თავიანთი ვალდებულებისათვის პასუხს აგებენ იმ ქონების ფარგალში, რაც მათ განკარგულებაში იქნება.

სახელმწიფო ხაზინა პასუხს არ აგებს ტრესტის ვალებისათვის.

მუხ. 2. სახელმწიფო ტრესტს დღიდან მისი რეგისტრაციისა აქვს იურიდიული პირის უფლება.

მუხ. 3. თვითეული ტრესტი ერთიანი საწარმოა, რომლის შედგენილობაშიაც შედის ერთი ან რამდენიმე წარმოებითი ერთეული (საწარმო), როგორიც არის: ფაბრიკა, ქარხანა, სამრეწველო, განყოფილება, მაღაზია და სხ., რაც ჩამოთვლილი იქნება ტრესტის წესდებაში.

მუხ. 4. ტრესტი ფლობს, სარგებლობს და თავისი შეხედულებისამებრ მოიხმარს იმ სახელმწიფო ქონებას, რაც მას მიეცემა და აგრეთვე აწარმოებს თავის ოპერაციებს სამოქალაქო კანონთა საერთო საფუძველზე, მხოლოდ იმ გამონაკლისით, რაც ალნიშნულია ან რაც ალნიშნული იქნება ცალკე კანონებში. იმავე სამოქალაქო კანონთა საფუძველზე (სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 21 მუხლი) სახელმწიფო ტრესტს მიეცემა სარგებლობის უფლებით მიწა, მიწის წიაღი, ტყე და წყალი.

მუხ. 5. ტრესტის დამოკიდებულება პროფესიონალურ კავშირთან მოწესრიგდება უკვე მომქმედი ან მომავალში ამ

ПОЛОЖЕНИЕ

Об утверждении Положения о государственных промышленных предприятиях Соц. Сов. Респ. Грузии, действующих на началах коммерческого расчета (трестах).

I. Общие положения.

Ст. 1. Государственными Трестами признаются подведомственные ВСНХ Грузии государственные промышленные предприятия, которым государство предоставляет самостоятельность в производстве своих операций, согласно утвержденного для каждого из них устава, и которые действуют на началах коммерческого расчета с целью извлечения прибыли.

Означенные Тресты организуются ВСНХ Грузии, находятся в его ведении и несут ответственность по своим обязательствам в пределах состоящего в их распоряжении имущества.

Государственная казна за долги Трестов не отвечает.

Ст. 2. Государственный Трест со дна его регистрации приобретает права юридического лица.

Ст. 3. Каждый Трест является единым предприятием, в состав которого входит одна или несколько производственных единиц (заведывающий) как то: фабрик, заводов, промыслов, отделений, магазинов и т. п., перечисленных в его уставе.

Ст. 4. Трест владеет, пользуется и распоряжается представленным ему государственным имуществом, а равно производит свои операции на общем основании гражданских законов с теми из'ятиями, которые установлены или будут установлены в особых законах. Равным образом на основании гражданских законов ст. 21 Гр. Код. земля, ее недра, воды и леса предоставляются Тресту на право пользования.

Ст. 5. Отношение Трестов к Профсоюзам регулируется действующими и специально на этот предмет издаваемыми постановлениями.

საგანზე სპეციალურად გამოცემული დად-გენილებებით.

II. დაარსება და რეგისტრაცია.

მუხ. 6. ყოველი ტრესტის დაარსებისათვის სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭო შეადგენს განსაკუთრებულ წესდებას, რომელშიდაც უკლებლივ უნდა აღნიშნოს:

ა) ტრესტის სახელწოდება (ფირმა), გამგეობის სამყოფელი ადგილი, აგრეთვე ნუსხა ტრესტის საწარმოებისა და მათი ადგილსამყოფელი;

ბ) საწარმოს საგანი;

გ) მოქმედების ვადა, უკეთუ იგი დაწესებულია;

დ) ტრესტის დაარსების დროს გაცემული საწესდებო კაპიტალის რაოდენობა (მუხ. 13) ჩერვონეცის მანეთობით;

ე) გამგეობის რიცხვობრივი შედგენილობა და უფლებამოსილება.

აღნიშნულ წესდებაში შეიძლება შეტანილ იქნეს სხვა დადგენილებაც, რაც კანონის საწინააღმდეგო არ იქნება.

მუხ. 7. სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭო განსაზღვრავს იმ ქონების (საწესდებო კაპიტალის) შედგენილობას, რაც ტრესტს უნდა გადაეცეს, შეადგენს აღნიშნული ქონების საინვენტარო აღწერილობას და შეაფასებს მას არსებული საბაზრო ფასებისამებრ ჩერვონეცის მანეთზე გადატანით.

შენიშვნა. საერთო წესი შეფასებისა და საინვენტარო აღწერილობის შედგენისათვის განისაზღვრება სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს განსაკუთრებული ინსტრუქციით და დამტკიცდება საქართველოს უმაღლესი ეკონომიური საბჭოს მიერ.

მუხ. 8. სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭო წარუდგენს ტრესტის წესდებას დასამტკიცებლად საქართველოს უმაღლეს ეკონომიურ საბჭოს.

მუხ. 9. წესდების დამტკიცებისას სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭო დანიშნავს ტრესტის გამგეობას და განსაკუთრებული აქტით გადასცემს მას ტრესტის გამგეობას და განსაკუთრებული აქტით გადასცემს მას ტრესტის მთელ ქონებას ზემოაღნიშნული აღწერილობისა და შეფასების თანახმად.

გამგეობა შეამოწმებს აღწერილობას და შეფასებას და შეადგენს შესავალ ბა-

II. Учреждение и регистрация.

Ст. 6. При учреждении каждого Треста ВСНХ составляется особый устав с точным обозначением:

а) наименования (фирмы) Треста, местонахождения его Правления, а равно перечня заведений Треста и их местонахождения;

б) предмета—предприятия;

в) срока действия, если таковой установлен;

г) размера представляемого Тресту при его основании уставного капитала (ст. 13), выраженного в червонных рублях;

д) численного состава и полномочий правления.

В означенный устав могут быть включаемы и другие. не противоречащие законам, постановления.

Ст. 7. В НХ определяет состав имущества (уставного капитала), предназначенного для передачи Тресту, и составляет этому имуществу инвентарную опись и оценку по существующим рыночным ценам с переводом на червонные рубли.

Примечание. Общий порядок составления инвентарных описей и оценки определяется особой инструкцией ВСНХ и утверждается ВЭС Грузии.

Ст. 8. ВСНХ представляет устав Треста на утверждение ВЭС Грузии.

Ст. 9. По утверждении устава ВСНХ назначает Правление Треста и передает ему, по особому акту, все имущество Треста, согласно вышеуказанной описи и оценки.

Правление проверяет опись и оценку и составляет вступительный баланс, о чем составляется протокол

Ст. 10. В двухнедельный срок после приемки имущества, по заявлению Правления, производится регистрация Треста тем учреждением и порядком кои установлены для смешанных акционерных обществ, причем Правление представляет в заверенных копиях:

а) утвержденный устав Треста в 3 экземплярах,

б) постановление ВСНХ о назначении членов Правления,

ლანსს, რის შესახებაც უნდა შესდგეს ოქმი.

მუხ. 10. ორი კვირის განმავლობაში ქონების ჩაბარების შემდეგ, გამგეობის განცხადებისამებრ მოხდება ტრესტის რეგისტრაცია იმ დაწესებულების მიერ, რომელიც საერთოდ ახდენს შერეულ სააქციო საზოგადოებათა რეგისტრაციას და იმ წესით, რაც შემოღებულია აღნიშნულ საზოგადოებათა რეგისტრაციისათვის; ამასთანავე გამგეობა წარადგენს შემოწმებულ ასლად:

ა) ტრესტის დამტკიცებულ წესდებას სამ ცალად;

ბ) სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს დადგენილებას გამგეობის წევრთა დანიშვნის შესახებ;

გ) ჩაბარებული ქონების აღწერილობას და შეფასებას;

დ) შესავალ ბალანსს;

ე) სარევიზიო კომისიის ოქმს შესავალი ბალანსის შემოწმების შესახებ.

მუხ. 11. რეგისტრაციის მომხდენი დაწესებულება რეგისტრაციის მოხდენის შემდეგ გამოაქვეყნებს ამას ოფიციალურ ორგანოში ტრესტის ხარჯით; საამისო პუბლიკაციაში უნდა აღინიშნოს;

ა) ტრესტის ფირმა და გამგეობის სამყოფელი ადგილი;

ბ) ტრესტის წესდებაში აღნიშნული საგანი საწარმოსი;

გ) შესავალი ბალანსი.

მუხ. 12. ტრესტის წესდების, ან მისი ძირითადი კაპიტალის ანდა გამგეობის პირადი შედგენილობის შემდგომი შეცვლა დამტკიცდება და მოგვარდება იმავე წესით.

III. ტრესტის ქონება და პასუხისმგებლობის წესი.

მუხ. 13. სახელმწიფოს მიერ ტრესტისათვის გადაცემული და წესდებაში აღნიშნული კაპიტალი არის ტრესტის საწესდებო კაპიტალი. ტრესტის საწესდებო კაპიტალი გამოიხატება ჩერვონცების მანეთებით.

> **შენიშვნა.** მიწა, მიწის წიაღი, ტყე და წყალი ტრესტის კაპიტალის შედგენილობაში არ ჩაირიცხება და ბალანსში არ აღინიშნება, ხოლო ტრესტის წესდებაში, ანგარიშში და გამოქვეყნებულ ბალანსში აუცილებლად უნდა აღინიშნოს განსაკუთრებული ბალანსგარეშე

в) опись и оценку принятого имущества,

г) вступительный баланс,

д) протокол ревизионной комиссии о проверке вступительного баланса.

Ст. 11. Учреждение, производящее регистрацию, после совершения таковой, производит за счет Треста публикацию в оффициальном органе о состоявшейся регистрации треста; в публикации обозначаются:

а) Фирма Треста и местонахождение его Правления,

б) указанный в уставе Треста предмет предприятий,

в) вступительный баланс.

Ст. 12. Последующие изменения в уставе Треста или его уставном капитале, или в личном составе его Правления утверждаются и регулируются тем же порядком.

III. Имущество и порядок ответственности треста.

Ст. 13. Капитал, передаваемый государством Тресту и фиксированный в уставе последнего, является уставным капиталом Треста. Уставный капитал выражается в червонцах.

> **Примечание.** Земля, ее недра, воды и леса в состав капитала Треста не включаются и по балансу не проводятся. Однако, в уставе Треста, его отчете и публикуемых балансах, обязательно показывается особой внебалансовой статьей количество десятин земли и леса, коими Трест пользуется, со справкой об их средних довоенных ценах в червонцах, а равно и связанная с пользованием землей, ее недрами, водами и лесами—рента.

Ст. 14. Уставный капитал Треста распадается на:

а) основной и б) оборотный. Под основным капиталом понимается все имущество, которое не уничтожается целиком в одном акте производства, как то: фабричные и другие строения, машины, оборудование, инструменты, живой и мертвый инвентарь и т. п.

მუხლით, თუ რამდენი დესიატინაა მიწა და ტყე, რასაც ტრესტი სარგებლობს; უნდა აღინიშნოს აგრეთვე ცნობა როგორი იყო ომამდე ამ მიწისა და ტყის საშუალო ფასი ჩერვონცებით და აგრეთვე მიწისა, მიწის წიაღისა, ტყისა და წყლის სარგებლობასთან დაკავშირებული რენტა.

მუხ. 14. ტრესტის საწესდებო კაპიტალი განიყოფება:

ა) ძირითად და ბ) საბრუნავ კაპიტალად ძირითადი კაპიტალი არის ძთლად ის ქონება, რაც სრულიად არ მოხმარდება წარმოების ერთ რომელიმე საქმეს, როგორიც არის მაგალითად: საფაბრიკო და სხვა ნაგებობა, მანქანა, მოწყობილობა, იარაღები, სულიერი და უსულო ინვენტარი და სხვ. საბრუნავი კაპიტალი არის ფული, ფასიანი ქაღალდები, პროდუქცია და აგრეთვე ყოველგვარი საგანი, რაც წარმოების პროცესში შეიძლება მხოლოდ ერთხელ იქნეს მოხმარებული, მაგალითად: სათბობი, ნედლეული სხვა და სხვა გვარი მასალა და სხვ.

მუხ. 15. უკეთუ ტრესტის ქონებაზე მიქცეულ იქნება რაიმე გადასახდელი, ამისათვის დაცულ უნდა იქნეს შემდეგი წესები:

ა) იმ ქონებაზე, რაც თავისი ხასიათით, თანახმად მე 14 მუხლისა, საბრუნავ კაპიტალს მიეკუთვნება, გადასახდელი მიიქცევა იმავე წესით, როგორც კერძო პირის ქონებაზე.

შენიშვნა. დავა, რაც გადასახდელის გადახდევინების დროს აღიძვრის იმის შესახებ, თუ რომელ კაპიტალს ეკუთვნის ქონება— საბრუნავს, თუ ძირითადს, გადაწყდება იმ ადგილის სასამართლოს მიერ, სადაც სადავო ქონებაა.

ბ) იმ ქონებაზე, რაც ძირითად კაპიტალს მიეკუთვნება, როგორც ტრესტისათვის გადაცემულს (მისი დაარსების დროს), ისე შემდგომ შეძენილს, გადასახდელი შეიძლება მიქცეულ იქნეს მხოლოდ იმ წესით, რაც აღნიშნულია საქართველოს სოც. საბჭ. რესპუბლიკის სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 22 მუხლში და მის შენიშვნაში და აგრეთვე ამა დებულების 26 მუხლის „ა“ პუნქტში.

Под оборотным капиталом понимаются деньги, ценные бумаги, продукция, а равно все предметы, которые могут быть только однажды использованы в процессе производства, как то: топливо, сырье, разные материалы и т. п.

Ст. 15. При обращении взыскания на имущество Треста соблюдается следующие правила:

а) На имущество, относящееся по роду своему, согласно ст. 14-ой, к оборотному капиталу, взыскивания обращаются таким же порядком, как на имущество частных лиц.

Примечание. Споры о принадлежности имущества к оборотному или основному капиталу, возникающие при производстве взыскания, разрешаются подлежащим судом по месту нахождения спорного имущества.

б) На имущество, относящееся к основному капиталу, как переданному Тресту при его учреждении, так и приобретенному им впоследствии, взыскание может быть обращено лишь с соблюдением ст. 22 и примечания к ней Гражд. Кодекса ССРГ и ст. 26 п. «а» настоящего положения.

IV. Финансы Трестов и распределение прибыли.

Ст. 16. Финансирование Трестов государством совершается как правило, в порядке представления Трестам соответствующих денежных средств. Замена денежных средств иными ценностями может совершаться лишь по соглашению с Трестом, с обязательным выражением этих ценностей в денежной форме.

Ст. 17. Все денежные и материальные средства предоставленные Государством Тресту, до утверждения его устава в порядке, установленном настоящим положением и находящиеся к моменту утверждения его устава в распоряжении Треста, подлежат оценке и внесению в уставный капитал Треста, с единовременным особым учетом, если средства эти не получены Трестом в порядке ссуды.

IV. ტრესტის ფინანსები და მოგების განაწილება.

მუხ. 16. სახელმწიფოს მიერ ტრესტის ფინანსიურად ხელშეწყობა მოხდება ტრესტისათვის სათანადო ფულადი სახსრის მიცემით ფულადი სახსრის სხვა რაიმე ფასეულობით შეცვლა შეიძლება მხოლოდ ტრესტთან შეთანხმებით ისე კი, რომ ეს ფასეულობა აუცილებლად ფულად იქნეს გამოხატული.

მუხ. 17. ყოველგვარი ფულადი და მატერიალური სახსარი, რასაც სახელმწიფო ამა დებულებაში აღნიშნული წესისამებრ მისცემს ტრესტს მისი წესდების დამტკიცებამდე და რაც წესდების დამტკიცების დროს ტრესტის განკარგულებაში იქნება, შეფასებულ უნდა იქნეს და ჩარიცხული ტრესტის საწესდებო კაპიტალში, თანაც განსაკუთრებით აღნუსხული, უკეთუ ეს სახსარი სესხის წესით არ იქნება მიღებული.

მუხ. 18. ყველა ტრესტი, იმ წესითა და იმ ვადაზე, რაც გათვალისწინებულია სახელმწიფო ბიუჯეტის შედგენისა და შესრულების წესებით, წარუდგენს დასამტკიცებლად საქართველოს სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს თავის ფინანსიურ და წარმოებითი აღრიცხვას მომავალი საბიუჯეტო წლისათვის და აგრეთვე ბალანსსა და ანგარიშს გასული წლისას.

მუხ. 19. მრეწველთათვის ფინანსიური ხელშეწყობის მიზნით სახელმწიფო ბიუჯეტის შედგენილობაში შეიქნება სპეციალური სამრეწველო ფონდი; ამ ფონდს შეადგენს პროცენტული ანარიცხი:

ა) სამრეწველო საწარმოთა მოგებისა;

ბ) იმ თანხისა, რაც შემოვა დაძველებული სამრეწველო ქონებისა და აგრეთვე მცირე სამრეწველო საწარმოების გაყიდვით, რამდენადაც ეს გაყიდვა კანონს არ ეწინააღმდეგება;

გ) საიჯარო ქირისა, რაც მიღებულ იქნება სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს ქვემდებარე იჯარით გაცემულ საწარმოთაგან.

შენიშვნა 1. რაოდენობას სამრეწველო საწარმოთა მოგების იმ პროცენტისას, რაც სამრეწველო ფონდში უნდა გადაირიცხოს, ყოველწლიურად განსაზღვრას უმაღლესი ეკონომიური საბჭო ფინანსთა სახალხო კომისარიატის რწმუნე-

Ст. 18. Все Тресты в порядке и в сроки установленные правилами составления и исполнения Государственного бюджета, представляют ВСНХ Грузии на утверждение свои финансовые и производственные сметы на предстоящий бюджетный год, а равно и балансы и отчеты за истекший год.

Ст. 19. В составе государственного бюджета образуется для финансирования промышленности специальный промышленный фонд, составленный из процентных отчислений:

а) от прибыли промышленных предприятий,

б) от сумм, вырученных при продаже старого промышленного имущества, а также мелких промышленных предприятий, поскольку таковая допускается законами,

в) от арендной платы за сданные в аренду предприятия, подведомственные ВСНХ.

Примечание *1.* Размер подлежащего отчислению в промышленный фонд процента от прибыли промышленных предприятий ежегодно определяется ВЭС по соглашению Уполнаркомфина в Грузии с ВСНХ. Процент отчисления от продажи старого имущества и мелкопромышленных предприятий, а также от арендной платы определяется инструкцией Уполнаркомфина и ВСНХ Грузии, утвержденной ВЭС Грузии.

Примечание *2.* Порядок и правила расходования промышленного фонда определяются специальной инструкцией вырабатываемой Уполнаркомфина и ВСНХ Грузии и утверждаемой ВЭС.

Ст. 20. Вся прибыль Треста вносится в общие ресурсы государственного бюджета за исключением: а) отчисления не менее 20% в резервный капитал Треста, пока последний не достигает половины уставного капитала, б) отчислений в промышленный фонд и в) отчислений на выдачу тантьем членам правления и наградных рабочим и служащим. Размер отчисления в резервный капитал Тре-

ბულის (საქართველოში) შეთანხმებით სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოსთან. ანარიცხი პროცენტი დაძველებული ქონებისა და მცირე სამრეწველო საწარმოების გაყიდვით მიღებული თანხისა და აგრეთვე საიჯარო ქირისა განისაღვრება ფინანსთა სახალხო კომისარიატის რწმუნებულისა და სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს ინსტრუქციით, რომელსაც დაამტკიცებს საქართველოს უმაღლესი ეკონომიური საბჭო.

შენიშვნა 2. სამრეწველო ფონდის დახარჯვის წესი განისაზღვრება სპეციალური ინსტრუქციით, რასაც შეიმუშავებენ ფინანსთა სახალხო კომისარიატის რწმუნებული და საქართველოს სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭო, ხოლო დაამტკიცებს უმაღლესი ეკონომიური საბჭო.

მუხ. 20. ტრესტის მოგება მთლად შეიტანება სახელმწიფო ბიუჯეტის საერთო რესურსში, გარდა: ა) იმ ანარიცხისა, რაც გადადის ტრესტის სათადარიგო კაპიტალში და რაც 20% ნაკლები არ უნდა იყოს; ამასთანავე ეს ანარიცხი გადაიდება ხოლმე, ვიდრე სათადარიგო კაპიტალი საწესდებო კაპიტალის ნახევარი როდენობისა არ შეიქნება; ბ) იმ ანარიცხებისა, რაც სამრეწველო ფონდში გადადის და გ) იმ ანარიცხისა, საიდანაც გამგეობის წევრებს უნდა მიეცეთ ტანტიემა და მუშა მოსამსახურეთა ჯილდო. რაოდენობა ამ ანარიცხისა, რაც ტრესტის სათადარიგო კაპიტალში უნდა გადავიდეს და აგრეთვე იმ ანარიცხისა, საიდანაც უნდა გაიცეს ტანტიემა და ჯილდო, განისაზღვრება სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს მიერ და დამტკიცდება უმაღლესი ეკონომიური საბჭოს მიერ.

მუხ. 21. საქართველოს სამრეწველო საწარმოთა მოგება ჩაირიცხება სახელმწიფო ბიუჯეტში სამრეწველო საწარმოთა თვითეული შენაერთისათვის (ტრესტისათვის) ცალკე, ხოლო თუ ცალკე სამრეწველო ნაწარმოები იქნება, ჩაირიცხება მრეწველობის დარგების მიხედვით.

მუხ. 22. სამრეწველო საწარმოს დეფიციტიანი სალდო შეიძლება შეტანილ იქნეს სახელმწიფო ბიუჯეტში მხოლოდ იმ შემთხვევაში, უკეთუ შესაძლებელი იქნება, რომ იგი სამრეწველო ფონდი-

ста и размер отчислений на выдачу тантьем и наградных определяется ВСНХ и утверждается ЭЭС Грузии.

Ст. 21. Прибыль промышленных предприятий Грузии включается в государственный бюджет по каждому об'единению промышленных предприятий (Тресту) в отдельности, а при наличии отдельных промышленных предприятий—по отраслям промышленности.

Ст. 22. Дефицитное сальдо промышленных предприятий может вноситься в государственный бюджет лишь в случае возможности его покрытия за счет промышленного фонда, который может расходоваться только по специальным постановлениям ВЭС и лишь в отношении предприятий, имеющих особо важное значение для страны и при условии возможности безубыточной эксплоатации этих предприятий в дальнейшем.

Ст. 23. Тресты могут получать краткосрочные ссуды как от государственных, так и от не государственных кредитных учреждений на общем для частных предприятий основании с обязательным проведением по своему балансу соответствующих статей по каждому виду кредита отдельно.

Ст. 24. Привлечение других государственных предприятий и кооперация, а также частного капитала к участию в капитале Треста может производиться не иначе, как путем реорганизации Треста в смешанное акционерное общество, утверждаемое в установленном порядке.

V. Органы Управления и ревизии.

Ст. 25. Органами управления и ревизии Треста являются:

а) ВСНХ Грузии,

б) Правление или единоличный Управляющий,

в) Ревизионная Комиссия.

А. ВСНХ.

Ст. 26. Все права по управлению Трестами Грузии принадлежит ВСНХ, поскольку права эти не ограничены

დან დაიფაროს; სამრეწველო ფონდი კი შეიძლება დაიხარჯოს მხოლოდ უმაღლესი ეკონომიური საბჭოს სპეციალური დადგენილებით და მხოლოდ ისეთი საწარმოსათვის, რომელსაც განსაკუთრებული მნიშვნელობა ექნება რესპუბლიკისათვის, უკეთუ ამასთანავე აღმოჩნდება, რომ ამ საწარმოს შემდგომი ექსპლოატაცია ზარალიანი არ იქნება.

მუხ. 23. ტრესტს შეუძლიან მიიღოს მოკლე ვადიანი სესხი როგორც სახელმწიფო, ისე არა სახელმწიფო საკრედიტო დაწესებულებებიდან იმავე წესით, რა წესითაც ღებულობს კერძო საწარმო; ტრესტი ამასთანავე მოვალეა აღნიშნოს თავის ბალანსში სათანადო მუხლები, თვითეული სახის კრედიტისათვის ცალკე.

მუხ. 24. სხვა სახელმწიფო საწარმოს ან კოოპერაციის ან და კერძო კაპიტალის მონაწილეობა ტრესტის კაპიტალში შეიძლება მხოლოდ იმ პირობით, უკეთუ მოხდება ტრესტის რეორგანიზაცია და იგი გადაკეთებულ იქნება შერეულ საქციო საზოგადოებად. ამ შემთხვევაში შერეულ სააქციო საზოგადოება დამტკიცდება არსებული წესით.

V. მართვა-გამგეობისა და რევიზიის ორგანოები.

მუხ. 25. ტრესტის მართვა-გამგეობისა და რევიზიის ორგანოები არის:

ა) საქართველოს სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭო,

ბ) გამგეობა ან ერთპიროვანი მმართველი,

გ) სარევიზიო კომისია.

ა) სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭო.

მუხ. 26. ყველა უფლება საქართველოს ტრესტების მართვა-გამგებლობისა ეკუთვნის სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს, რამდენადაც ეს უფლებანი შეზღუდულ არ იქნება ტრესტის წესდებით, ხოლო სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს გამგებლობაში აუცილებლად შედის:

ა) ნებართვის მიცემა ნაგებობისა ან ძირითადი კაპიტალი სხვა ნაწილის შეძენისათვის და იჯარით გაცემისათვის (იმ წესების თანახმად, რაც აღნიშნულია სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 152—179 მუხლში), აგრეთვე საწარმოს

уставом Треста, но непременному ведению ВСНХ подлежат:

а) разрешение на приобретение и отдачу в аренду (с соблюдением правил, указанных ст. ст. 152—179 Гражд. Код.), строений и других частей основного капитала, а равно расширение предприятий с определением порядка погашения затрат, связанных с приобретением строений и расширением предприятий; на отдачу в аренду предприятий и взятия в аренду предприятий, а также на отчуждение и залог тех частей основного капитала, которые не запрещены к отчуждению и закладу (ст. 22 Гр. Код.);

б) назначение и смещение членов Правления, ревизионных и ликвидационной Комиссий, с соблюдением ст. ст. 27, 39, 48;

в) утверждение избранного Правлением Директора-Распорядителя, если таковая должность будет установлена, а равно утверждение представления правления о назначении и смещении главного бухгалтера;

г) утверждение и изменение Инструкции Правлению, Директору-Распорядителю и главному бухгалтеру в пределах действующих законов, положений и устава данного Треста;

д) рассмотрение для представления на утверждение, согласно ст. 18, смет и плана действий на наступающий год на основе утвержденного производственного плана поданной отрасли промышленности (ст. 18), а также и балансов за истекший год;

е) соотавление плана распределения прибыли за истекший год с соблюдением правил раздела II и ст. 20;

ж) разрешение вопросов об изменении устава и размера уставного капитала и ликвидации Треста, с соблюдением ст. ст. 12 и 48 настоящего положения;

з) разрешение расходования резервного капитала;

и) разрешение, с утверждением ВЭС, Правлению вносить существенные изменения в утвержденный производственный план;

к) разрешение на вступление в синдикаты и, с утвеждения ВЭС, иные торгово-промышленные об'единения.

გაფართოებისათვის და განსაზღვრა იმისა, თუ რა წესით უნდა იქნეს დაფარული ნაგებობის შეძენით ან საწარმოს გაფართოებით გამოწვეული ხარჯი; ნებართვის მიცემა საწარმოს იჯარით გაცემისა ან ალებისათვის ან ძირითადი კაპიტალის იმ ნაწილის გასხვისებისა თუ დაგირავებისათვის, რის გასხვისება და დაგირავება აკრძალული არ იქნება (სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 22 მუხლი);

ბ) დანიშვნა და გადაყენება გამგეობის წევრებისა, აგრეთვე სარევიზიო და სალიკვიდაციო კომისიების წავრებისა 27, 39 და 48 მუხლის თანახმად;

გ) დამტკიცება გამგეობის მიერ არჩეულ დირექტორ-განმკარგულებელისა, უკეთუ ეს თანამდებობა შემოღებულ იქნება, აგრეთვე დამტკიცება გამგეობის მიერ წარდგენილი წინადადებისა მთავარი ბუხჰალტერის დანიშვნისა და გადაყენების შესახებ;

დ) დამტკიცება და შეცვლა გამგეობისათვის, დირექტორ-განმკარგულებელთათვის და მთავარ ბუხჰალტრისათვის გამოცემული ინსტრუქციისა—მომქმედი კანონების, დებულებების და ამა თუ იმ ტრესტის წესდების ფარგლებში;

ე) განხილვა დამტკიცებისათვის წარსადგენად, მე 18 მუხლის თანახმად, მომავალი წლის ხარჯთაღრიცხვისა და მოქმედების გეგმისა მრეწველობის ამა თუ იმ დარგისათვის დამტკიცებული წარმოებითი გეგმის საფუძველზე (მუხ. 18) და აგრეთვე გასული წლის ბალანსისა;

ვ) შედგენა გეგმისა გასული წლის მოგების განაწილებისთვის მე-II კარისა და მე-20 მუხლის წესების მიხედვით;

ზ) გადაწყვეტა საკითხისა წესდების და საწესდებო კაპიტალის რაოდენობის შეცვლის შესახებ და აგრეთვე ტრესტის ლიკვიდაციის შესახებ ამა დებულების 12 და 48 მუხლის თანახმად;

თ) ნებართვის მიცემა სათადარიგო კაპიტალის დახარჯვისათვის;

ი) ნებართვის მიცემა გამგეობისათვის, უმაღლესი ეკონომიური საბჭოს დასტურით,—შეიტანოს არსებითი ცვლილება დამტკიცებულ წარმოებითი გეგმაში;

კ) ნებართვის მიცემა სინდიკატში შესვლისათვის და უმაღლესი ეკონომიური საბჭოს დასტურით, სხვა სავაჭრო-სამრეწველო შენაერთში შესვლისათვის.

შენიშვნა. სახელმწიფო ორგანოს არა აქვს უფლება ჩარევის

Примечание. Госорганы не имеют права вмешиваться в текущую административную и операционную работу Правлени Треста, однако, в уставе Треста могут быть указаны конкретно определенные предметы, помимо указанных в настоящей статье, подведомственные ВСНХ, исключаемые тем самым из компетендии Правления данного Треста.

Б. Правление.

Ст. 27. Правление Треста в количестве трех членов, либо единоличный Управляющий и его заместитель назначаются ВСНХ на один год.

По заключении отчетного года и представлении баланса ВСНХ пересматривает состав Правления и определяет его состав на следующий операционный год. Тем же порядком пересматривается вопрос о продлении полномочий и единоличному Управляющему. В течение операционного года Председатель Правления или единоличный управляющий может быть смещен ВСНХ лишь по обнаружении Ревизионой Комиссией или судебными властями несоответствия возложенных на них обязанностей, безхозяйственности, других преступных деяний.

Члены правления могут быть смещены при тех же условиях, а также по соглашению ВСНХ с председателем Правления и по другим соображениям.

Размер и форма вознаграждения председателю и членам Правления и в подлежащих случаях единоличному управляющему, его заместителю определяются ВСНХ.

Из числа членов Правления или же посторонних лиц может быть назначаем Правлением с утверждения ВСНХ Директор Распорядитель, вознаграждение которому определяется Правлением и утверждается ВСНХ.

Ст. 28. Председатель и члены правления при исполнении своих обязанностей должны проявлять предусмотрительность заботливого хозяйна и несут дисциплинарную, уголовную и гражданскую ответственность как за целость вверенного им имущества, так и за хозяйственное ведение дела.

ტრესტის გამგეობის მიმდინარე ადმინისტრატიულ და საოპერაციო მუშაობაში, ხოლო ტრესტის წესდებაში შეიძლება აღინიშნოს კონკრეტულად განსაზღვრული საგნები,—გარდა ამა მუხლში ჩამოთვლილი საგნებისა, რაც დაექვემდებარება სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს გამგებლობას და რაც ამის გამო დარჩება ამა თუ იმ ტრესტის გამგეობის კომპეტენციის გარეშე.

ბ) გ ა მ გ ე ო ბ ა.

მუხ. 27. ტრესტის გამგეობას, რომელიც სამი წევრისაგან შესდგება, ან ერთპიროვან მმართველსა და მის მოადგილეს დანიშნავს სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭო ერთი წლის ვადით.

საანგარიშო წლის დამთავრებისა და ბალანსის წარდგენის შემდეგ სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭო გადასინჯავს გამგეობის შედგენილობას და განსაზღვრავს ამ შედგენილობას ახალი საოპერაციო წლისათვის. იმავე წესით გადაისინჯება საკითხი ერთპიროვანი მმართველის უფლებამოსილობის განგრძობის შესახებ. საოპერაციო წლის განმავლობაში გამგეობის თავმჯდომარე ან ერთპიროვანი მმართველი შეიძლება გადაყენებულ იქნეს სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს მიერ მხოლოდ იმ შემთხვევაში, უკეთუ სარევიზიო კომისია ან სამმართველო ხელისუფლება აღმოაჩენს, რომ ისინი არ შეეფერებიან დაკისრებულ მოვალეობას, ან უყაირათონი არიან ან და ჩაუდენიათ სხვა რაიმე დანაშაულებრივი ქმედობა.

გამგეობის წევრი შეიძლება გადაყენებულ იქნეს იმავე პირობებში ან და სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს შეთანხმებით გამგეობის თავმჯდომარესთან და აგრეთვე სხვა მოსაზრებითაც.

რაოდენობა და ფორმა გამგეობის თავმჯდომარისა და წევრთა გასამრჯელოსი,—და სათანადო შემთხვევაში ერთპიროვანი მმართველისა და მისი მოადგილის გასამრჯელოსი, — განისაზღვრება სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს მიერ.

გამგეობას შეუძლიან, სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს დასტურით, დანიშნოს გამგეობის წევრთაგან ან გარეშე პირთაგან დირექტორი-განმკარგულებე-

Ст. 29. Для действительности решений в заседании Правления должно присутствовать большинство членов.

Решение Правления постановляется простым большинством голосов присутствующих членов: в случае разделения голосов поровну голос председателя дает перевес. Принятые постановления вступают в силу немедленно.

Примечание. В случае разногласия между председателем и большинством правления председатель имет право проводить свое решение в жизнь с немедленным доведением о существе разногласия и принятых им мерах до сведения ВСНХ, который имеет право отменить решение председателя.

Ст. 30. Заседаниям Правления ведутся журналы, которые подписываются председателем Правления и утверждаются Правлением в его ближайшем заседании.

Ст. 31. Обязанности Правления и пределы его прав должны быть точно установлены в уставе Треста. В своей практической деятельности—Правление руководствуется инструкцией, утвержденной и изменяемой ВСНХ (ст. 26).

Ст. 32. Правление руководит всеми операциями Треста, управляет делами и находящимися в распоряжении треста имуществом и является представителем Треста на суде и вне суда.

Правление заключает все сделки, входящие вкруг операции треста, в том числе сдает подряды и поставки и принимает их на себя, испрашивая предварительное разрешение ВСНХ лишь в тех случаях, которые точно указаны в настоящем положении, в уставе треста и инструкции, утвержденной ВСНХ.

Для третьих лиц имеют силу лишь те ограничения полномочий Правления по заключению сделок, которые установлены в законе и уставе Треста. Ограничения же, установленные в инструкциях ВСНХ, обязательны для третьих лиц только в тех случаях, если они были или должны были быть ему известны.

ლი, რომლის გასამრჯელოსაც განსაზღვრავს გამგეობა და დაამტკიცებს სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭო.

მუხ. 28. გამგეობის თავმჯდომარემ და წევრებმა თავიანთი მოვალეობის ალსრულების დროს უნდა გამოიჩინონ მუყაითი მეურნის წინდახედულობა და პასუხს აგებენ დისციპლინარული, სისხლის სამართლისა და სამოქალაქო სამართლის წესით როგორც მინდობილი ქონების უკლებლივ დაცვისათვის, ისე საქმის წესიერად წარმოებისათვის.

მუხ. 29. რათა გამგეობის გადაწყვეტილება კანონიერი იქნეს, გამგეობის სხდომას უნდა დაესწროს წევრთა უმრავლესობა.

გამგეობის გადაწყვეტილება მიიღება დამსწრე წევრთა ხმის მარტივი უმრავლესობით; უკეთუ ხმები შუაზე გაიყო, თავმჯდომარის ხმა გადასძლევს. მიღებული დადგენილება დაუყოვნებლივ შედის ძალაში.

შენიშვნა. უკეთუ გამგეობის თავმჯდომარე და წევრთა უმრავლესობა ვერ შეთანხმდებიან, თავმჯდომარეს უფლება აქვს განახორციელოს თავისი გადაწყვეტილება ისე კი, რომ დაუყოვნებლივ აცნობოს უთანხმოების დედა-აზრი და მის მიერ ხმარებული ღონისძიება სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს, რომელსაც უფლება აქვს გააუქმოს თავმჯდომარის გადაწყვეტილება.

მუხ. 30. გამგეობის სხდომისათვის შესდგება ჟურნალი, რასაც ხელს მოაწერს გამგეობის თავმჯდომარე და დაამტკიცებს გამგეობა უახლოეს სხდომაზე.

მუხ. 31 გამგეობის მოვალეობანი და უფლებათა ფარგალი უკლებლივ უნდა იქნეს ალნიშნული ტრესტის წესდებაში. თავის პრაქტიკულ საქმიანობაში გამგეობა იხელმძღვანელებს ინსტრუქციას, რასაც ღაამტკიცებს და შესცვლის ხოლმე სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭო (მუხ. 26).

მუხ. 32. გამგეობა ხელმძღვანელობას უწევს ტრესტის ყველა ოპერაციას, ჰმართავს მის საქმეებს, განაგებს იმ ქონებას, რაც ტრესტის განკარგულებაშია, და არის ტრესტის წარმომადგენელი სასამართლოში და სასამართლოს გარეშე.

გამგეობა დასდებს ყოველგვარ გარიგებას, რაც შედის ტრესტის ოპერაციების ფარგალში, სხვათა შორის გასცემს

В частности, к ведению Правления относятся:

а) организация производства и руководства деятельностью всех входящих в состав Треста производственных единиц (заведений),

б) устройство кассы и делопроизводства, ведение отчетности по системе двойной бухгалтерии, а равно составление отчета, баланса, сметы, производственного плана и плана действий,

в) прием и увольнение служащих и рабочих,

г) покупка и продажа имущества, как за наличные деньги, так и в кредит, с соблюдением ст. 26 сего положения,

д) наем складов и помещений,

е) страхование имущества треста,

ж) выдача и принятие к платежу векселей и других срочных об'язательств,

з) дисконт векселей, поступающих на имя треста,

и) выдача доверенностей,

к) совершение законных (ст. 22 Гражд. Код.) актов на приобретение, отчуждение, отдачу в аренду и залог строений с соблюдением п. «а» ст. 26 сего положения,

л) участие в с'ездах и бюро с'ездов синдикатах и разного рода торговых и промышленных об'единений, с соблюдением п. «л» ст. 26 сего положения,

м) прием заказов,

н) другие дела, поскольку они не входят по уставу Треста в компентенцию ВСНХ.

Ст. 33. В уставе Треста указывается, кем совершаются сделки и юридические действия от имени Правления Треста.

Распределение работ между членами Правления производятся постановлениями Правления.

Ст. 34. Правление производит расходы по сметам, утвержденным согласно ст. 26 п. «е».

Правление может производить расходы сверх сметного назначения в случаях, не терпящих отлагательств, с ответственностью Правления перед ВСНХ за необходимость и последствия сего расхода. О каждом таком

ნარდად სამუშაოს და ყიდვა-მიწოდების საქმეს და მიიღებს მათ თავის თავზე, ხოლო საამისო წინასწარ ნებართვას სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოსაგან გამოითხოვს მხოლოდ იმ შემთხვევისათვის, რაც გათვალისწინებულია ამა დებულებაში ან, რაც გათვალისწინებული იქნება ტრესტის წესდებაში და სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს მიერ დამტკიცებულ ინსტრუქციაში.

მესამე პირისათვის ძალა აქვს მხოლოდ იმ შეზღუდვას გამგეობისადმი გარიგებათა დადების სფეროში მინიჭებული უფლებამოსილებისას, რაც დაწესებულია კანონში და ტრესტის წესდებაში. ხოლო სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს ინსტრუქციებით გათვალისწინებული შეზღუდვა მესამე პირისათვის სავალდებულოა მარტოოდენ იმ შემთხვევაში, როდესაც მან იცოდა ან უნდა სცოდნოდა ეს შეზღუდვა.

კერძოდ გამგეობის მოქმედების საგანია:

ა) ორგანიზაცია წარმოებისა და ყველა იმ წარმოებითი ერთეულის (საწარმოს) მოქმედების ხელმძღვანელობისა, რაც შედის ტრესტის შედგენილობაში;

ბ) მოწყობა სალაროსი და საქმისწარმოებისა, წარმოება ანგარიშგებისა ორმაგი ბუხჰალტერიის სისტემით და აგრეთვე შედგენა ანგარიშისა, ბალანსისა, ხარჯთაღრიცხვისა, წარმოებითი გეგმისა და მოქმედებითი გეგმისა;

გ) მიღება და დათხოვნა მუშა-მოსამსახურეებისა;

დ) ყიდვა და გაყიდვა ქონებისა როგორც ნაღდ ფულად, ისე კრედიტით ამა დებულების 26 მუხლის თანახმად;

ე) დაქირავება საწყობებისა და სადგომებისა;

ვ) დაზღვევა ტრესტის ქონებისა;

ზ) გაცემა და მიღება გადასახდელის სახით ვექსილებისა და სხვა ვადიანი ვალდებულებისა;

თ) დისკონტი ტრესტის სახელზე შემოსული ვექსილებისა;

ი) მიცემა რწმუნებით ქაღალდისა;

კ) ქმნა კანონიერი (სამოქალაქო სამართლის კოდექსის 22 მუხლი) აქტებისა ნაგებობის შეძენისათვის, გასხვისებისათვის, იჯარით გაცემისათვის და დაგირავებისათვის ამა დებულების 26 მუხლის „ა“ პუნქტის წესისამებრ;

ლ) მონაწილეობა ყრილობებში და ყრილობათა ბიუროებში, სინდიკატებში

расходе должно быть в 3-х дневный срок сообщено ВСНХ.

Примечание. Все права и обязанности Правления Треста, предусмотренные ст. ст. 28, 31, 32 и 34 относятся и к единоличному Управляющему.

Ст. 35. Операционный год устанавливается с 1 октября по 30 сентября. Если Трест образован до 1 июля, то первый отчет составляееся за перед до 1 октября того же года; если трест образован после 1 июля, то первый отчет составляется за операционный период с момента возникновения трестов до 1 октября следующего года.

Отчет составляется Правлением не позднее 3 месяцев по окончании операционного года и представляется с заключением Ревизионной Комиссии на рассмотрениe ВСНХ (ст.26, п.„е").

По утверждении отчета (ст 18), которое должно последовать не позднее как через 3 месяца по окончании операционного года, баланс и счета прибылей и убытков одновременно публикуются в официальных органах и сообщаются в учреждение, в котором зарегистрирован Трест.

Ст. 36. При составлении годового отчета обязательно производится инвентарная опись с оценкой всего имущества, выраженная в червонных рублях и составляется баланс также в червонных рублях.

Примечание. Правила производства инвентарной описи определяютя ВСНХ в инструкции главному бухгалтеру.

Ст. 37. При составлении баланса должны быть соблюдаемы в особенности следующие правила:

а) ценные бумаги и товары, имеющие биржевую или рыночную ценность, показываются в балансе не выше биржевой или рыночной цены того момента, на который составляется баланс; если однако, эта цена превышает покупную или заготовительную цены, то не выше этой последней,

б) имущество, не имеющее биржевой или рыночной цены показывается не свыше покупательной или заготовительной цены,

და სხვა და სხვა სავაჭრო და სამრეწველო შენაერთში ამა დებულების 26 მუხლის „კ“ პუნქტის წესისამებრ;

მ) შეკვეთის მიღება;

ნ) ყველა სხვა საქმე, რაც ტრესტის წესდებით არ შედის სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს კომპეტენციაში.

მუხ. 33. ტრესტის წესდებაში უნდა აღინიშნოს, ვინ სდებს გარიგებათ და ვინ ასრულებს იურიდიულ მოქმედებათ ტრესტის გამგეობის სახელით.

გამგეობის წევრთა შორის სამუშაო განაწილდება გამგეობის დადგენილებით.

მუხ. 34. გამგეობა გასწევს ხარჯს იმ გარჯთაღრიცხვების თანახმად, რაც დამტკიცდება 26 მუხლის „ვ“ პუნტის ამებრ.

გამგეობას შეუძლიან გასწიოს ხარჯთაღრიცხვის გარეშე ხარჯი ისეთ შემთხვევაში, როდესაც საქმე გადაუდებელია, ხოლო პასუხს აგებს სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს წინაშე ამ ხარჯის აუცილებლობისა და შედეგისათვის. თვითეული ასეთი ხარჯი უნდა ეცნობოს სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს სამი დღის განმავლობაში.

> **შენიშვნა.** ტრესტის გამგეობის ყველა უფლება-მოვალეობა, რაც აღნიშნულია 28, 31, 32 და 34 მუხლ'ში, ეკუთვნის აგრეთვე ერთპიროვან მმართველსაც.

მუხ. 35. საოპერაციო წელიწადი ითვლება ოქტომბრის 1-დან სექტემბრის 30-დე. უკეთუ ტრესტი ივლისის 1-დე მოეწყო, პირველი ანგარიში შესდგება იმავე წლის ოქტომბრის 1-მდე გასული დროისათვის; ხოლო უკეთუ ტრესტი ივლისის 1-ს შემდეგ მოეწყო პირველი ანგარიში შესდგება საოპერაციო პერიოდისათვის ტრესტის დაარსების მომენტიდან შემდეგი წლის ოქტომბრის 1-დე.

გამგეობა შეადგენს ანგარიშს არა უგვიანეს სამი თვისა საოპერაციო წლის დასრულების შემდეგ და სარევიზიო კომისიის დასკვნით წარუდგინებს განსახილველად სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს (მუხ. 26 პუნქტი „ვ“).

ანგარიშის დამტკიცებისას (მუხ. 18), რაც უნდა მოხდეს არა უგვიანეს სამი თვისა საოპერაციო წლის გასვლის შემდეგ, ბალანსი და მოგება-ზარალის ანგარიში ერთსა და იმავე დროს გამოქვეყნდება ოფიციალურ ორგანოებში და ეცნობება იმ დაწესებულებას, სადაც ტრესტი რეგისტრაციაქმნილია.

в) имущество, входящее в состав основного капитала, несмотря на постепенное уменьшение его стоимости, показывается по покупательной или заготовительной цене, а в подлежащих случаях по цене, по которой оно было принято трестом при его образовании, с тем, однако, условием, что уменьшение его стоимости, вследствие изнашивания, показывается путем ежегодного отчисления процента его стоимости в капитал погашения имущества,

г) сомнительные требования показываются по вероятной их стоимости, а безденежные списываются в убыток и не включаются в актив,

д) расходы по организации и управлению не могут быть показаны в активе баланса и списываются в убыток,

е) уставный и резервный капитал, капитал погашения имущества, а также все специальные капиталы, предусмотренные уставом треста, а равно все долги треста должны быть показаны в пассиве,

ж) оказавшиеся по сравнению всего актива и пассива прибыль и убыток показываются отдельно в конце баланса.

Ст. 38. Управление отдельными производственными единицами (заведениями), входящими в состав треста, поручается директорам и заведывающим, назначаемым и увольняемым правлением треста и действующим на началах единоличия, в пределах полномочий, предоставляемых им правлением.

В. Ревизионная комиссия

Ст. 39. Для ревизии Трестов ВСНХ организует ревизионные комиссии в составе трех членов, из них двое из сотрудников ведомственного контрольного органа, а третий делигируется Совпрофом.

Ст. 40. В обязанности Ревизионной Комиссии входят: проверка переодических отчетов и балансов предусмотренная уставом треста, дача заключений по проектам сметы и плану работ, а равно по годовому отчету в целом.

მუხ. 36. წლიური ანგარიშის შედგენისათვის აუცილებლად უნდა მოხდეს მთლად ქონების საინვენტარო აღწერილობა სათანადო შეფასებით, რაც გამოხატულ უნდა იქნეს ჩერვონეცის მანეთებად; უნდა შესდგეს აგრეთვე ბალანსი ჩერვონეცის მანეთობით.

შენიშვნა. საინვენტარო აღწერილობის წესებს განსაზღვრავს სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭო მთავარი ბუხჰალტერისათვის შემუშავებულ ინსტრუქციაში.

მუხ. 37. ბალანსის შედგენისათვის დაცულ უნდა იქნეს განსაკუთრებით შემდეგი წესები:

ა) ფასიანი ქაღალდი და საქონელი, რომელსაც ექნება საბირჟო ან საბაზრო ღირებულება, აღინიშნება ბალანსში ისეთი ფასებით, რაც არ უნდა აღემატებოდეს ბალანსის შედგენის მომენტისათვის არსებულ საბირჟო ან საბაზრო ფასებს; ხოლო უკეთუ ეს ფასები ნასყიდობის ან დამზადების ფასებზე მეტია, ზემოხსენებული ფასიანი ქაღალდი და საქონელი აღინიშნება ისეთი ფასებით, რაც არ უნდა აღემატებოდეს ნასყიდობის ან დამზადების ფასებს. ამ ღირებულების პროცენტის ყოველწლიური გადარიცხვით ქონების დასაფარავ კაპიტალში;

ბ) ქონება, რომელსაც არა აქვს საბირჟო და საბაზრო ფასი—აღინიშნება ისეთი ფასებით, რაც არ უნდა აღემატებოდეს ნასყიდობის ან დამზადების ფასებს;

გ) ძირითადი კაპიტალის ქონება, მიუხედავად მისი ღირებულების თანთანი შემცირებისა, აღნიშნება ნასყიდობის ან დამზადების ფასებით, ხოლო სათანადო შემთხვევაში იმ ფასებით, როგორც იგი (ქონება) მიიღო ტრესტმა თავის დაარსების დროს, ხოლო იმ პირობით, რომ მისი ღირებულების შემცირება, რაც გამოწვეული იქნება ქონების გაცვლით, აღინიშნება ამ ღირებულების პროცენტის ყოველწლიური გადარიცხვით ქონების დასაფარავ კაპიტალში;

დ) სათუო მოთხოვნა აღინიშნება მისი ნავარაუდევი ღირებულებისამებრ, ხოლო უიმედო—ჩაიწერება ზარალში და აქტივში არ ჩაითვლება;

ე) ორგანიზაციისა და მართვა-გამგეობის ხარჯი ბალანსის აქტივში არ აღინიშნება და ჩაიწერება ზარალში;

ვ) საწესდებო კაპიტალი სათადარიგო და ქონების დასაფარავი კაპიტალი და

Для осуществления этих задач члены ревизионной комиссии вправе требовать пред'явления книг, оправдательных документов, договоров, переписки, проверять наличность кассы и опрашивать членов Правления и служащих предприятий по возникающим при рассмотрении отчетов и документов вопросам.

По поручению ВСНХ и по своей инициативе ревизионная комиссия производит внезапные ревизии и обследования.

Ревизионная комиссия не вправе ни производить предварительный контроль, ни давать правлению по его запросам или без запроса предварительные заключения по отдельным мероприятиям и предложениям правления.

Ревизионная комиссия может приглашать для осуществления своих задач сведущих лиц.

Члены ревизионной коммиссии несут дисциплинарную и уголовную ответствен. за неправильные действия и упущения при исполнении своих обязанностей, а в частности при даче заключения по отчетам и балансам.

VI. Аммортизация, резервный капитал.

Ст. 41. В каждом тресте ежегодно производится аммортизация имущества, входящего в его основной капитал, путем определенного в уставе треста процентного отчисления с первоначальной стоимости этого имущества в капитал погашения имущества, согласно особой инструкции ВСНХ.

Ст. 42. Резервный капитал служит как для покрытия убытков, так и для расширения предприятий.

По достижении резервным капиталом половины уставного капитала ВСНХ может возбудить в порядке изменения устава (ст. 12) вопрос об увеличении уставного капитала путем перечисления в него части резервного.

VII. Налоги, цены, занаряживание.

Ст. 43. Тресты облагаются всеми видами налогов, в том числе и подоходным, наравне с частными предприя-

ყველა სპეციალური კაპიტალი, რაც გათვალისწინებული იქნება ტრესტის წესდებაში, აგრეთვე ტრესტის ყოველგვარი ვალი აღინიშნება პასივში;

ზ) ყველა მოგება და ზარალი, რაც აღმოჩნდება აქტივის პასივთან შედარებით, აღინიშნება ცალკე ბალანსის ბოლოს.

მუხ. 38. მართვა-გამგეობა ცალკე წარმოებითი ერთეულებისა (საწარმოებისა), რაც შედის ტრესტის შედგენილობაში, მიენდობა დირექტორებს და გამგეთ, რომელთაც დანიშნავს და დაითხოვს ტრესტის გამგეობა და რომელნიც მოქმედებენ ერთპიროვანობის საფუძველზე გამგეობის მიერ მინიჭებული უფლებამოსილობის ფარგალში.

გ) სარევიზიო კომისია.

მუხ. 39. ტრესტების რევიზიისათვის სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭო მოაწყობს სარევიზიო კომისიებს სამ-სამი წევრისაგან; სარევიზიო კომისიის ორი წევრი იქნება საუწყებო-საკონტროლო ორგანოს თანამშრომელთაგან, ხოლო მესამეს ჰგზავნის პროფესიონალურ კავშირთა საბჭო.

მუხ. 40. სარევიზიო კომისიის მოვალეობაა: პერიოდული ანგარიშებისა და ბალანსების შემოწმება, რაც გათვალისწინებული იქნება ტრესტის წესდებით; დასკვნის მიცემა—აღრიცხვის პროექტების და მუშაობის გეგმის შესახებ და აგრეთვე წლიური ანგარიშის შესახებ მთლიანად.

აღნიშნული მოვალობის განსახორციელებლად სარევიზიო კომისიის წევრს უფლება აქვს მოითხოვოს დავთრები, გასამართლებელი დოკუმენტები, ხელშეკრულებანი, მიწერ-მოწერა, შეამოწმოს სალარო და გამოკითხოს გამგეობის წევრებსა და საწარმოს მოსამსახურეთ ყველა საკითხის შესახებ, რაც აღიძვრის ანგარიშებისა და დოკუმენტების განხილვის დროს.

სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს დავალებით და საკუთარი თაოსნობით სარევიზიო კომისია მოახდენს მოულოდნელ რევიზიას და გამოკვლევას.

სარევიზიო კომისიას არა აქვს უფლება არც იმისა, რომ მოახდინოს წინასწარი კონტროლი და არც იმისა, რომ მისცეს გამგეობას, მისი თხოვნით ან უამისოდ, წინასწარი დასკვნა გამგეობის ცალკე ღონისძიებათა და წინადადებათა შესახებ.

тиями, поскольку иное не установлено в законе.

Ст. 44. Все тресты обязаны состоять членами биржи и регистрировать свои оптовые сделки. Продукция Трестов реализуется по ценам, назначаемым по соглашению с покупщиком. Обязательные для треста отпускные цены на товары, предназначенные для свободной продажи, могут быть устанавливаемы в необходимых случаях лишь согласованными с ВЭС постановлениями ВСНХ.

Ст. 45. Допускается занаряживание постановлениями ВЭС через ВСНХ продукции треста по ценам ниже рыночных, но не ниже себестоимости с начислением средней прибыли.

Занаряживание производится путем обязания треста заключить соответствующий договор с госорганами, в интересах которого дан наряд, причем, в случае невыполн. госорганом денеж. обязательств по такому договору, ответственной является государственная казна в целом.

В случае, если тресту, отпускающему свою продукцию в порядке занаряживания, не будет произведен какой либо платеж в один из установленных по данному договору сроков, то тресту предоставляется право отказаться от дальнейшей поставки и взыскивать свои убытки на общем основании.

Примечание *1.* В исключительных случаях предусмотренное настоящей статьей право занаряживан. предоставляется ВСНХ.

Примечание *2.* Поскольку сделки совершаются между трестами и государственными учреждениями, занаряживание может происходить лишь в пределах бюджетных назначений.

Примечание *3.* Одновременно с занаряживанием платеж может быть особым постановлением ВЭС отсрочен, но не далее конца операционного года, когда и производится окончательный расчет треста с казной.

Ст. 46. При покупках и продажах тресты обязаны при прочих равных условиях оказывать преимущество го-

სარევიზიო კომისიას შეუძლიან თავისი მოვალეობის განსახორციელებლად მოიწვიოს მცოდნე პირები.

სარევიზიო კომისიის წევრი პასუხს აგებს დისციპლინარული და სისხლის სამართლის წესით თავისი მოვალეობის აღსრულების დროს ჩადენილი არასწორი მოქმედებისა და დაუდევრობისათვის, ხოლო კერძოდ ანგარიშებისა და ბალანსის შესახებ დასკვნის მიცემის დროს ჩადენილი არასწორი მოქმედებისა და დაუდევრობისათვის.

VI. ამორტიზაცია, სათადარიგო კაპიტალი.

მუხ. 41. თვითეულ ტრესტში ყოველწლიურად მოხდება ძირითად კაპიტალში შემავალი ქონების ამორტიზაცია, რისთვისაც, თანახმად სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს განსაკუთრებული ინსტრუქციისა, ამ ქონების პირვანდელი ღირებულებიდან ქონების დაფარვის კაკიტალში გადაიდება ტრესტის წესდებით გათვალისწინებული პროცენტული ანარიცხი.

მუხ 42. სათადარიგო კაპიტალი მოხმარდება როგორც ზარალის დაფარვას, ისე საწარმოს გაფართოების საქმეს.

როდესაც სათადარიგო კაპიტალი მიაღწევს ნახევარი საწესდებო კაპიტალის რაოდენობას, სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს შეუძლიან წესდების შეცვლის წესით (მუხ. 12) აღძრას საკითხი საწესდებო კაპიტალის გადიდების შესახებ სათადარიგო კაპიტალის ნაწილის მასში გადარიცხვით.

VII. გადასახადები, ფასები, დაკვეთა.

მუხ. 43. ტრესტს დაედება ყოველნაირი გადასახადი, სხვათა შორის საშემოსავლო გადასახადიც ისე, როგორც კერძო საწარმოს, უკეთუ კანონში სხვა რამ არ არის დაწესებული.

მუხ. 44. ყველა ტრესტი ვალდებულია იყოს ბირჟის წევრად და რეგისტრაცია გაუკეთოს თავის საბითუმო გარიგებებს. ტრესტის პროდუქციის რეალიზაცია მოხდება იმ ფასებით, რაც განსაზღვრული იქნება მყიდველთან შეთანხმებით. ტრესტისათვის სავალდებულო გაცემის ფასები თავისუფლად გასაყიდი საქონლისა შეიძლება დაწესებულ იქნეს აუცილებელ შემთხვევაში მხოლოდ სახალხო მეურნე-

органам и кооперативным объединениям, выступившим в качестве контрагентов.

VIII. Ликвидация.

Ст. 47. Трест обращается к ликвидации по постановлению ВСНХ, утвержденному ВЭС. Ликвидация производится в случаях:

а) уменьшения уставного капитала на $^2/_5$, если не будед признано необходимым пополнение капитала из других источников или соответствующее уменьшение уставного капитала с соблюдением ст. 12,

б) недостаточности оборотных средств треста для покрытия долгов, предъявленных ко взысканию,

в) признания нецелесообразности дальнейшего существования данного треста.

Ст. 48. Ликвидация производится назначаемой ВСНХ ликвидационной Комиссией с участием представителя соответствующего профсоюза и Уполнаркомфина в срок, определяемый ВСНХ, с утверждения ВЭС, но не далее полугода со дня публикации. Постановления о ликвидации и назначении ликвидационной комиссии публикуется в установленном порядке. Оставшееся по ликвидации имущество поступает в распоряжение ВСНХ и на учет Уполнаркомфина.

Примечание. При ликвидации треста по п. „б" ст. 47 областной суд по просьбе кредиторов по местонахождению правления треста может назначить представителя их интересов в ликвидационную комиссию.

IX. О введении в действие настоящего положения.

Ст. 49. Настоящее положение вводится в действие со дня его опубликования, причем с момента опубликования ни один местный трест не может быть организован иначе, как по правил. настоящего положения. Все существующие местные тресты должны быть не позднее 4-х месяцев со дня опубликования сего положения

ობის უმაღლესი საბჭოს დადგენილებით, რაც ამასთანავე შეთანხმებულ უნდა იქნეს უმაღლეს ეკონომიურ საბჭოსთან.

მუხ. 45. უმაღლესი ეკონომიურ საბჭოს დადგენილებისამებრ და სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს მეშვეობით შეიძლება ტრესტის პროდუქციის დაკვეთა საბაზრო ფასებზე ნაკლები ფასებით, ხოლო არა ნაკლებ თვითღირებულებისა, საშუალო მოგების დამატებით.

დაკვეთა მოხდება იმ გზით, რომ ტრესტს დაევალება დასდოს სათანადო ხელშეკრულება სახელმწიფო ორგანოსთან, რომლისათვისაც მოხდება დაკვეთა; ამასთანავე უკეთუ სახელმწიფო ორგანომ არ შეასრულა ასეთი ხელშეკრულებიდან გამომდინარე ფულადი ვალდებულება, მთლად პასუხისმგებელი იქნება სახელმწიფო ხაზინა.

უკეთუ ტრესტს, რომელიც დაკვეთის წესით იძლევა თავის პროდუქციას, არ მიეცა რაიმე გადასახდელი ამა თუ იმ ხელშეკრულებით დადგენილ ერთ-ერთ ვადაზე, ტრესტს უფლება აქვს უარი სთქვას მიწოდების განგრძობაზე და გადაახდევინოს თავისი ზარალი საერთო წესით.

შენიშვნა 1. ამა მუხლით გათვალისწინებული დაკვეთის უფლება განსაკუთრებულ შემთხვევაში ეძლევა სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს.

შენიშვნა 2. რამდენადაც გარიგება დაიდება ტრესტებსა და სახელმწიფო დაწესებულებებს შორის, დაკვეთა შეიძლება მოხდეს მხოლოდ საბიუჯეტო დანიშნულებათა ფარგალში.

შენიშვნა 3. დაკვეთასთან ერთად უმაღლესი ეკონომიური საბჭოს განსაკუთრებული დადგენილებით გადასახდელის შეტანა შეიძლება გადიდებულ იქნეს, ხოლო არა მეტის ხნით, ვიდრე საოპერაციო წლის ბოლომდე, როდესაც მოხდება ტრესტის მიერ საბოლოო ანგარიშის გასწორება ხაზინასთან.

მუხ. 46. ყიდვისა და გაყიდვის დროს ტრესტი მოვალეა, უკეთუ თანასწორი პირობები იქნება, უპირატესობა მისცეს სახელმწიფო ორგანოს და კოოპერატიულ შენაერთს, რომელიც კონტრ-აგენტად გამოვა.

зарегистрированы, а действующие положения о них должны быть заменены утвержденными согласно с настоящим законом уставами. В отдельных случаях ВСНХ может особым постановлением продлить указанный срок еще на 2 месяца.

Зам. Пред. Совета Народ Комис. Соц. Сов. Респ. Грузии *Л. Гогоберидзе.*

Секретарь Совета Народ. Комис. Соц. Сов. Респ. Грузии *Ө. Кечакмадзе*

1924 г. июля 22.

Тифлис – Дворец.

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

ლ ი კ ვ ი დ ა ც ი ა.

მუხ. 47. ტრესტის ლიკვიდაცია მოხდება სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს დადგენილებით, რასაც დაამტკიცებს უმაღლესი ეკონომიური საბჭო.

ლიკვიდაცია მოხდება უკეთუ:

ა) საწესდებო კაპიტალი შემცირდება $^{2}/_{5}$-ით და ამასთანავე საჭიროდ არ იქნება ცნობილი, რო.მ. ეს კაპიტალი შეივსოს სხვა წყაროებიდან ან იგი სათანადოდ შემცირდეს მე-12 მუხლის წესისამებრ.

ბ) ტრესტის საბრუნავი კაპიტალი საკმარისი არ იქნება გადახდევინებისათვის წარმოდგენილი ვალების დასაფარავად.

გ) ტრესტის შემდგომი არსებობა მიზანშეუწონელად იქნება ცნობილი.

მუხ. 48. ლიკვიდაციას მოახდენს სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს მიერ დანიშნული სალიკვიდაციო კომისია სათანადო პროფესიონალური კავშირისა და ფინანსთა სახალხო კომისარიატის რწმუნებულის წარმომადგენელთა მონაწილეობით იმ ვადაზე, რასაც უმაღლესი ეკონომიური საბჭოს დასტურით დაადგენს სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭო, ხოლო არა უგვიანეს ნახევარი წლისა პუბლიკაციის დღიდან. დადგენილება ლიკვიდაციისა და სალიკვიდაციო კომისიის დანიშვნის შესახებ გამოქვეყნდება არსებული წესით. ლიკვიდაციის შემდეგ დარჩენილი ქონება გადადის სახალხო მეურნეობის უმაღლესი საბჭოს განკარგულებაში და აღინუსხება ფინანსთა სახალხო კომისარიატის რწმუნებულის მიერ.

შენიშვნა. როდესაც ლიკვიდაცია მოხდება 47 მუხლის „ბ“ პუნქტის თანახმად, ოლქის სასამართლოს შეუძლიან ტრესტის გამგეობის სამყოფელი ადგილის კრედიტორების თხოვნით დანიშნოს მათი ინტერესების წარმომადგენელი სალიკვიდაციო კომისიაში.

IX. ამა დებულების სამოქმედოდ შემოღების შესახებ.

მუხ. 49. დებულება ესე შემოღებულ იქნეს სამოქმედოდ დღიდან მისი გამოქვეყნებისა; ამასთახავე დებულების გამოქვეყნების წამიდან ვერც ერთი ადგილობრივი ტრესტი ვერ დაარსდება სხვაგვარად თუ არა ამა დებულების წესე-

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

ბის მიხედვით. ყველა არსებული ადგილობრივი ტრესტი რეგისტრაციაქმნილ უნდა იყოს არა უგვიანეს ოთხი თვისა ამა დებულების გამოქვეყნების დღიდან, ხოლო მათ შესახებ მომქმედი დებულებანი უნდა შეიცვალოს ამა კანონის თანახმად დამტკიცებული წესდებით. ცალკე შემთხვევებში სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს შეუძლიან განსაკთრებული დადგენილებით კიდევ ორი თვით გააგრძელოს აღნიშნული ვადა.

საქ. სოც საბჭ. რესპ. სახ კომის.
საბ. თავმჯ. მოადგილე **ლ. ლოლობერიძე.**

საქ. სოც. საბჭ. რესპ. სახ. კომის.
საბჭ. მდივანი **თ. კეჭაყმაძე.**

1924 წ. ივლისის 22.

ტფილისი—სახაწლე.